

*PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM*

***RAPORT
O STANIE SANITARNYM
POWIATU NOWOMIEJSKIEGO
ZA ROK 2021***

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

Marzec 2022 r.

Spis treści

I. Wstęp	str.3
II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej	
w Nowym Mieście Lubawskim w 2020 r.	str. 4
III. Ocena stanu sanitarnego	str. 6
a. Epidemiologia	str. 6
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	str.6
2. Realizacja szczepień ochronnych	str.21
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	str. 28
b. Higiena Komunalna.....	str.32
c. Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	str.44
d. Higiena Pracy	str. 54
e. Higiena Dzieci i Młodzieży	str.59
IV. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	str.65
V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna	str. 74

I. Wstęp

Szanowni Państwo,

W załączeniu przedstawiam raport o stanie sanitarnym powiatu nowomiejskiego. Zawiera on podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Mieście Lubawskim w 2021 roku oraz analizę występujących zagrożeń dla zdrowia mieszkańców powiatu.

Trwająca epidemia koronawirusa SARS-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19, jak również dynamiczna sytuacja epidemiologiczna w zakresie ogłaszania kolejnych etapów ograniczeń, miała zdecydowany wpływ na podejmowane działania. Sytuacja ta wymusiła przesunięcia pracowników z różnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji do pracy w Sekcji Epidemiologii, ograniczając tym samym liczbę kontroli w zaplanowanych obiektach.

Mam nadzieję, że zawarte w opracowaniu informacje przybliżą Państwu działalność, którą prowadzimy, a także pozwolą spojrzeć na codzienną pracę ludzi troszczących się o zachowanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Nowym Mieście Lubawskim

Ewa Pielak

II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie nowomiejskim w 2021 roku z uwagi na trwającą epidemię Covid-19, wymagała zastosowania wielu zmian organizacyjnych w pracy Powiatowej Stacji, aby podolać zwiększonej ilości zadań. Wprowadzono pracę w systemie dwuzmianowym oraz dyżury weekendowe.

Wszyscy pracownicy zostali zaangażowani do pracy w Sekcji Epidemiologii, a kontrole w nadzorowanych obiektach zostały przeprowadzone w ograniczonym zakresie.

Ogółem przeprowadzono **7089 kontroli sanitarnych, w tym: 6490 wywiadów epidemiologicznych.**

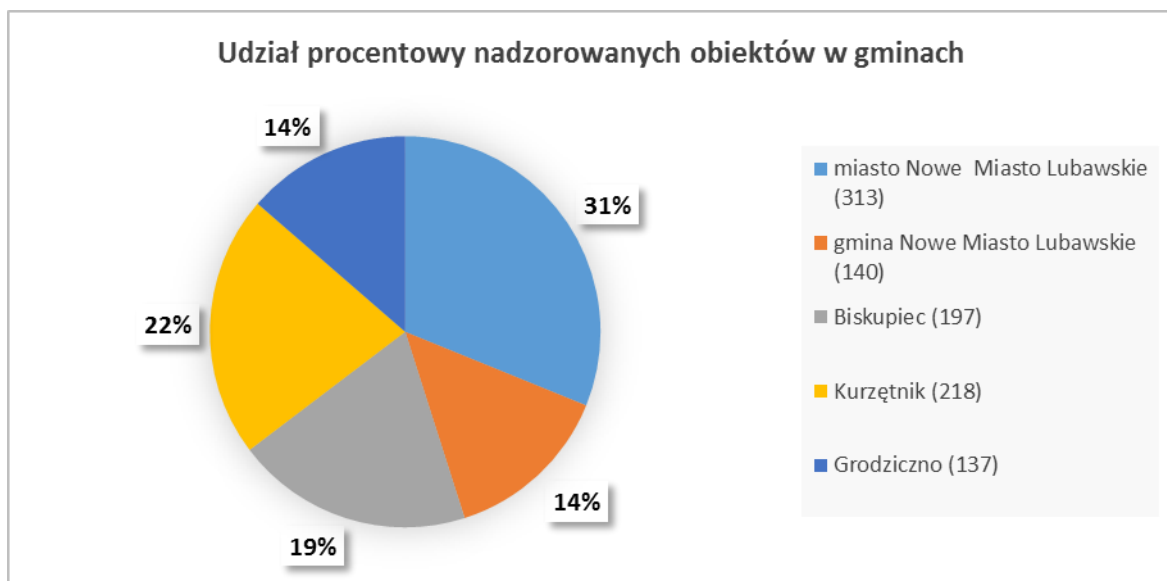
Pobrano do badania **207 próbek, w tym: 82 próbki wody do picia, 4 próbki ciepłej wody użytkowej, 120 próbek żywności, 1 próbkę materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.**

Wystawiono **151 decyzji merytorycznych i 86 decyzji płatniczych.**

Zestawienie działalności kontrolnej PSSE w latach 2019-2021

PSSE	Kontrole			Decyzje merytoryczne		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Ogółem	822	4057	7089	203	1355	151
Higiena Komunalna	166	98	113	90	63	63
Higiena Żywności	295	102	191	71	58	51
Higiena Pracy	112	19	28	30	9	10
Higiena Dzieci i Młodzieży	63	14	35	11	7	8
Epidemiologia	159	3762	6716	1	1218	19
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	18	10	6	0	0	0
Promocja Zdrowia	9	0	0	0	0	0

Ilość nadzorowanych obiektów przez PSSE w Nowym Mieście Lubawskim

III. Ocena stanu sanitarnego

a. Epidemiologia

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

W 2021 roku podobnie jak od początku ogłoszenia stanu epidemii w Polsce (20 marca 2020 roku) praca sekcji epidemiologii skierowana była głównie na działania związane z opracowaniem zakażeń wirusem SARS-CoV-2, których od początku epidemii w powiecie nowomiejskim zarejestrowano 4521 przypadków zachorowań tj. w roku 2021 - 2977 zachorowań, natomiast w roku 2020 - 1544 przypadki.

Sytuację epidemiologiczną innych chorób zakaźnych należy uznać za zadowalającą. Duży wpływ na tę sytuację miały prowadzone działania przeciwepidemiczne polegające na zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych poprzez prowadzenie nadzoru epidemiologicznego nad osobami chorymi, informowanie o drogach przenoszenia zakażeń i profilaktyce między innymi poprzez szczepienia ochronne. Podobnie jak w ubiegłym roku nie rejestrowano groźnych dla życia zachorowań na dur brzuszny, błonicę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis, zachorowań na odrę, krztusiec, czerwonkę, włośnicę czy zatrucia grzybami.

Raport sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych sporządzono w oparciu o nadsyłane przez podmioty lecznicze i laboratoria medyczne zgłoszenia zachorowań i podejrzenia zachorowań na choroby zakaźne lub wyniki badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych.

Przeprowadzono 3125 dochodzeń epidemiologicznych zachorowań jak m.in.: Covid-19, salmonellozę, boreliozę, gruźlicę, nosicieli pałeczek salmonella oraz w przypadkach narażenia osób na zakażenie wirusem wścieklizny, czyli pogryzień przez zwierzęta.

Dane występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu zostały przedstawione w formie tabelarycznej. Tabela nr1 przedstawia zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, liczbę hospitalizacji i zapadalność na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2021 z porównaniem do 2020 roku.

Tabela nr 2 przedstawia zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce i w powiecie nowomiejskim w 2021 roku z porównaniem do 2020 roku, i ich wskaźniki zapadalności, czyli liczbę zachorowań w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców, a u dzieci do lat 2 w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców.

Tabela nr 1

Zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, liczba hospitalizacji i zapadalność na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2020 i 2021.

Jednostka Chorobowa	2020			2021		
	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Zapadalność	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Zapadalność
Biegunki ogółem:	44	23	99,57	34	19	78,00
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :	13	11	107,26	16	10	144,27
Salmoneloza - zatrucia pokarmowe	17	12	38,47	19	17	43,59
Salmoneloza - posocznica	-	-	-	1	1	2,29
Salmoneloza - inne zakażenia pozajelitowe	-	-	-	2	2	4,58
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe: ogółem	-	-	-	1	-	2,29
Wirusowe zakażenia jelitowe: ogółem	41	41	92,78	43	42	98,65
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe: ogółem	5	5	11,31	19	19	43,59
Lamblioza	-	-	-	1	1	2,29
Płonica	8	1	18,10	-	-	-
Ospa wietrzna	34	1	76,94	12	-	27,53
Świnka	2	-	4,52	1	-	2,29
Róża	1	1	2,26	1	1	2,29
Rzeżączka	-	-	-	1	-	2,29
Borelioza w tym Neuroborelioza (bakteryjne zapalenie opon mózgowych)	7	-	15,84	1	-	2,29
Osoby szczepione przeciwko wściekliznie	5	-	11,31	8	-	18,35
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone	1	1	2,26	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> zapalenie opon mózgowych	1	1	2,26	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	-	-	-	1	1	2,29
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	1	1	2,26	-	-	-
Gruźlica	2	2	4,52	5	5	11,47
Tymczasowi nosiciele pałeczek salmonella	1	-	2,26	3	-	6,88
Grypa : zachorowania i podejrzenie ogółem :	1363	19	3084,0	728	5	1670,26
u dzieci do lat 14 :	663	14	1500,0	426	4	977,37
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	1544	105	3494,0	2977	174	6830,17
Ogółem	3077	213	6963,0	3858	287	8851,46

Tabela nr 2

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce i w powiecie nowomiejskim od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Jednostka chorobowa		Polska		powiat nowomiejski	
		01.01. - 31.12.2021 r.			
		Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
Salmoneloza	razem	8 269	21,56	22	50,47
	zatrucia pokarmowe	7 975	20,79	19	43,59
	posocznica	190	0,50	1	2,29
	inne zakażenia pozajelitowe	104	0,27	2	4,58
Czerwonka bakteryjna (szigelozja)		18	0,05	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	razem	23 309	60,77	19	43,59
	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	110	0,29	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	9	0,02	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	120	0,31	-	-
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	644	1,68	4	9,17
	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	147	0,38	-	-
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21 149	55,14	10	22,94
	inne określone	616	1,61	-	-
	nie określone	514	1,34	5	11,47
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		872	117,91	2	18,03
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	razem	335	0,87	1	2,29
	gronkowcowe	4	0,01	-	-
	jadem kielbasianym (botulizm)	9	0,02	-	-
	wywołane przez <i>Cl. Perfringens</i>	19	0,05	-	-
	inne określone	7	0,02	-	-
nie określone	296	0,77	1	2,29	
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		6	0,81	-	-
Lamblioza (giardioza)		548	1,43	1	2,29
Kryptosporydioza		3	0,01	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	razem	23 317	60,79	43	98,65
	wywołane przez rotawirusy	7 395	19,28	15	34,41
	wywołane przez norowirusy	7 173	18,70	19	43,59
	inne określone	2 672	6,97	8	18,35
	nie określone	6 077	15,84	1	2,29
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		10 017	1 354,42	25	225,42
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelit. BNO	ogółem	29 512	76,95	34	78,00
	w tym dzieci do lat 2	9 330	1 261,53	16	144,27
Tularemia		43	0,11	-	-
Brucelozja: nowe zachorowania		1	0,00	-	-
Leptospiroza		2	0,01	-	-
Jersinioza pozajelitowa		14	0,04	-	-
Mikobakteriozy - inne i BNO		94	0,25	-	-
Listerioza		116	0,30	-	-

Tęžec	ogółem	6	0,02	-	-
	noworodków	-	-	-	-
Krztusiec		180	0,47	-	-
Plonica (szkarlatyna)		2 649	6,91	-	-
Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	105	0,27	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	48	0,13	-	-
	posocznica	61	0,16	-	-
	inna określona i nie określona	6	0,02	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	2 169	5,66	1	2,29
	róża	2 086	5,44	1	2,29
	zespół wstrząsu toksycznego	9	0,02	-	-
	inna określona i nie określona	75	0,20	-	-
Legionelloza	choroba legionistów	45	0,12	-	-
Kila	Kiła wrodzona	8	2,25	-	-
	razem	1 124	2,93	-	-
	wczesna	555	1,45	-	-
	późna	59	0,15	-	-
	inne postacie kili i kila nieokreślona	510	1,33	-	-
Rzeżączka		283	0,74	1	2,29
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie		283	0,74	-	-
Borelioza z Lyme	ogółem	12 427	32,40	1	2,29
	neuroborelioza	203	0,53	-	-
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		37	0,63	-	-
Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jacoba (CJD)	18	0,05	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		5 235	13,65	8	18,35
Kleszczowe zapalenia mózgu		212	0,55	-	-
Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	10	0,03	-	-
	inne określone	7	0,02	-	-
	nie określone	31	0,08	-	-
	w innych chorobach objętych MZ-56	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	5	0,01	-	-
	opryszczkowe	4	0,01	-	-
	inne określone i nie określone	187	0,49	-	-
	w innych chorobach objętych MZ-56	-	-	-	-
Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		2	0,01	-	-
Choroba wywołana przez hantawirusy		40	0,10	-	-
Ospa wietrzna		57 674	150,37	12	27,53
Odra		14	0,04	-	-
Różyczka		50	0,13	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	90	0,23	-	-
	typu B - ostre	14	0,04	-	-
	typu B - przewlekłe i BNO	1 527	3,98	-	-
	typu C ostre - ogółem	15	0,04	-	-
	typu C ostre - wg definicji UE	4	0,01	-	-
	typu C - przewlekłe i BNO	1 232	3,21	1	2,29
	inne i nie określone	20	0,05	-	-
AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności		59	0,15	-	-

Nowowykryte zakażenia HIV		1 341	3,50	-	-
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		484	1,26	1	2,29
Malaria (zimnica)		16	0,04	-	-
Bąblowica (echinokokoza)		29	0,08	-	-
Wągrzyca (cysticerkoza)		2	0,01	-	-
Włośnica		2	0,01	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	839	2,19	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	99	0,26	-	-
	posocznica	570	1,49	-	-
	inna określona i nie określona	271	0,71	-	-
Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zakażenia <i>E. coli</i>		6	0,02	-	-
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	54	0,14	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	3	0,01	-	-
	posocznica	33	0,09	-	-
	inna określona i nie określona	20	0,05	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	23	0,06	-	-
	inne określone	51	0,13	-	-
	inne, nie określone	60	0,16	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		312	0,81	-	-
Zapalenie mózgu inne i nie określone		67	0,17	-	-
Grypa i podejrzenia grypy (ogółem)	Ogółem	2 973 733	7 753,35	728	1670,26
	u dzieci w wieku 0-14 lat	1 433 240	24 357,97	426	977,37
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	15	4,22	-	-
	listerioza	1	0,28	-	-
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		2 828 380	7 374,37	2 977	6830,17
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19) - przypadki możliwe		18 520	48,29	-	-
Zatrucia pestycydami – ostre		2	0,01	-	-
Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm - grzyby		6	0,02	-	-
Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie - inne określone i nie określone		1	0,00	-	-

Liczba mieszkańców na dzień 30.06.2021 r. powiat nowomiejski ogółem 43 586 dzieci do lat 2 : 1 109

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

W 2021 roku w powiecie nowomiejskim zarejestrowano ogółem 2977 przypadków zachorowań na COVID-19 i przeprowadzono tyleż samo wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi bądź z ich najbliższymi w przypadku zakażonych dzieci lub osób hospitalizowanych z ciężkim przebiegiem zachorowania. Hospitalizacji w szpitalach na

oddziałach Covidowych wymagało 174 osób. Zmarło z powodu zakażenia wirusem SARS CoV-2 - 79 osób.

Najczęściej zachorowania dotyczyły osób niezaszczepionych przeciw COVID-19 tj. 2544 osoby (na 2977 ogółem zachorowań). Największy wzrost zachorowań odnotowano w miesiącu marcu – 887 przypadków, a następnie w listopadzie -470, w grudniu – 532 zachorowania. Niski poziom wyszczepienia p/ ko COVID-19 przełożył się na dużą liczbę zgonów. Osoby, które zmarły to najczęściej osoby starsze w przedziale wiekowym 70-90 lat, które nie były szczepione przeciw COVID-19.

W związku z narażeniem na zakażenie po kontakcie z osobą zakażoną SARS-CoV-2 na osoby z kontaktu nałożono kwarantannę w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa. Ogółem wydano około 10 tysięcy decyzji o nałożeniu kwarantanny.

Poniższe tabele i wykresy przedstawiają sytuację epidemiologiczną zakażenia SARS CoV-2.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.	
		zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność
U07.1	Zakażenia COVID-19	1544	3494,00	2977	6830,17

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.	
		liczba	zapadalność	liczba	zapadalność
U07.1	Zgony na COVID-19	37	83,73	79	181,25

Tabela nr 3 Liczba zakażeń na SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2021 roku według wieku, miejsca zamieszkania i płci w powiecie nowomiejskim

Wiek (ukończone lata)	Nieszczepieni		Zaszczepieni - liczba dawek				Brak danych o szczepieniu		Ogółem
			jedna dawka		dwie dawki lub więcej				
	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	
Ogółem	1166	1379	48	55	146	183			2977
0	6	7							13
1	6	7							13
2	7	4							11
3	15	10							25
4	5	13							18
5	6	9							15
6	13	11				1			25
7	14	11							25
8	12	11							23
9	11	12							23
10 -14	64	75	1		5	3			148
15 - 19	56	53	3	2	5	8			127
20 - 24	72	65	3	2	3	3			148
25 - 29	52	94	1	4	5	10			166
30 - 34	79	120	5	2	14	13			233
35 - 39	101	117	8	5	9	9			249
40 - 44	112	110	5	6	17	20			270
45 - 49	93	120	2	6	3	16			240
50 - 54	93	90	1	6	17	20			227
55 - 59	71	94	5	5	13	16			204
60 - 64	82	84	2	4	13	14			199
65 - 74	121	153	6	8	27	37			352
75 i więcej	75	109	6	5	15	13			223

Wyk. 1 Zachorowania i zgony na COVID-19 w powiecie nowomiejskim w latach 2020-2021

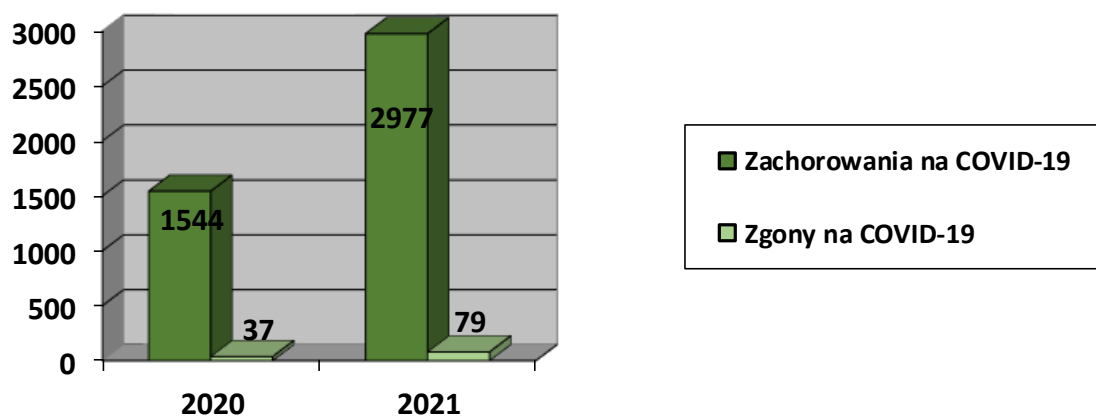
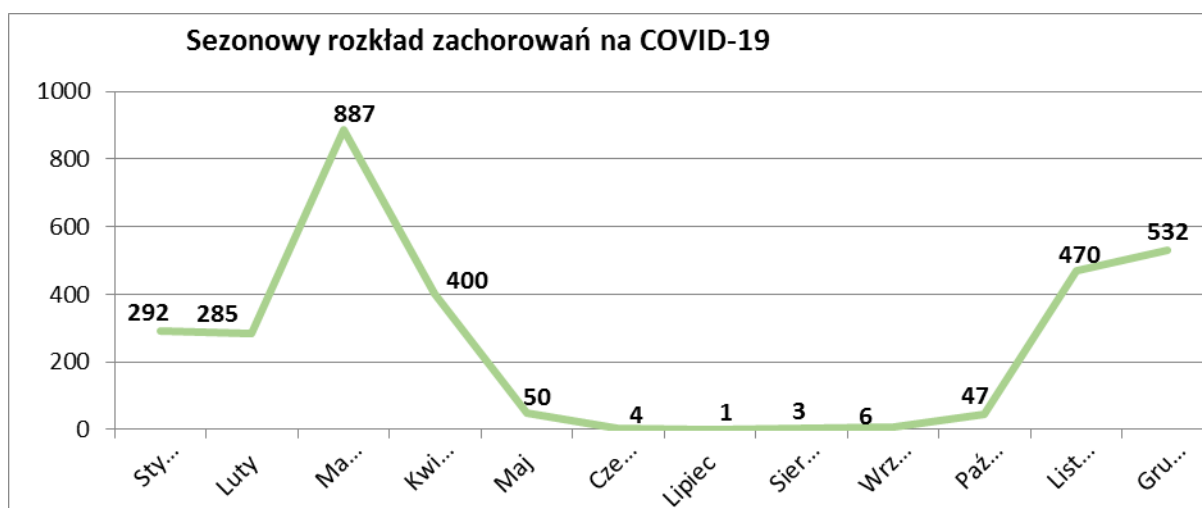

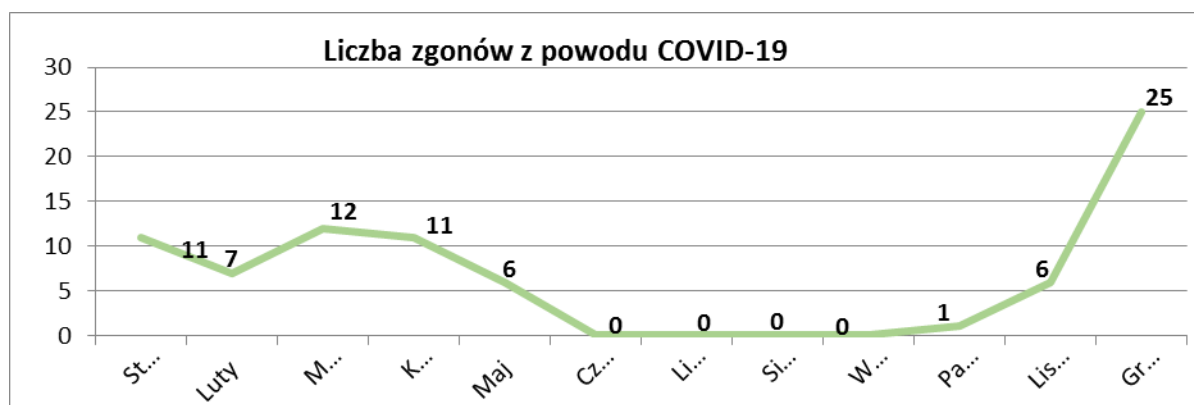
Tabela nr 4 Liczba zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2021 roku według wieku, stanu zaszczepienia i płci w powiecie nowomiejskim

Wiek (ukończone lata)	Miasto			Wieś			Ogółem
	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	
Ogółem	424	513	937	936	1104	2040	2977
0	2	4	6	4	3	7	13
1	1	3	4	5	4	9	13
2				7	4	11	11
3	6	3	9	9	7	16	25
4	1	3	4	4	10	14	18
5	3	3	6	3	6	9	15
6	4	4	8	9	8	17	25
7	5	3	8	9	8	17	25
8	4	6	10	8	5	13	23
9	2	3	5	9	9	18	23
10 - 14	18	20	38	52	58	110	148
15 - 19	23	17	40	41	46	87	127
20 - 24	24	23	47	54	47	101	148
25 - 29	15	33	48	43	75	118	166
30 - 34	35	47	82	63	88	151	233
35 - 39	39	31	70	79	100	179	249
40 - 44	26	46	72	108	90	198	270
45 - 49	36	52	88	62	90	152	240
50 - 54	38	35	73	73	81	154	227
55 - 59	28	36	64	61	79	140	204
60 - 64	35	38	73	62	64	126	199
65 - 74	42	62	104	112	136	248	352
75 lat i więcej	37	41	78	59	86	145	223

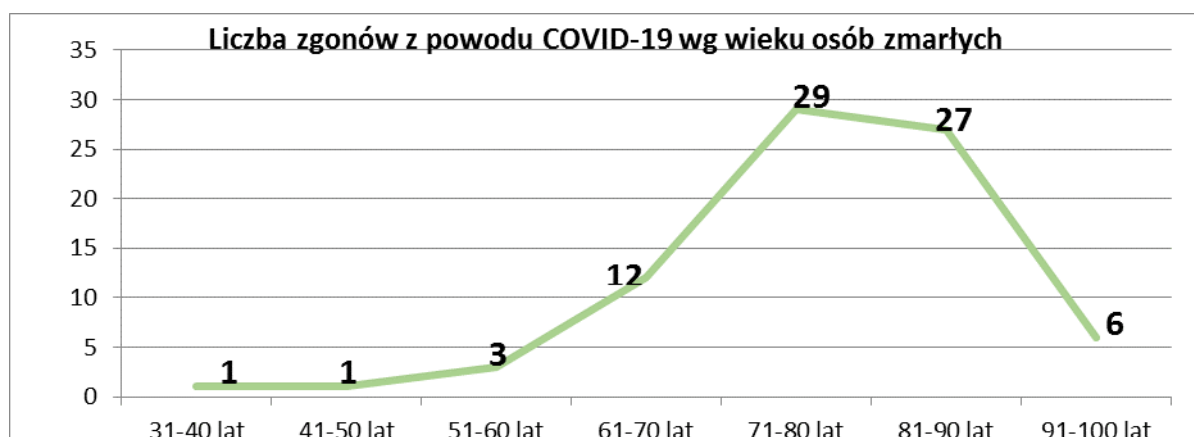
Wyk. Nr 2 Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w poszczególnych miesiącach 2021 roku w powiecie nowomiejskim

Wyk. Nr 3 Zgony SARS-CoV-2 (COVID-19) w poszczególnych miesiącach 2021 roku w powiecie nowomiejskim

Wyk. Nr 4 Liczba zgonów wg wieku osób zmarłych na SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2021 roku w powiecie nowomiejskim

Grypa

Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem nadzoru w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która trwa zwykle od września do kwietnia.

W 2021 roku do PSSE zgłoszono ogółem 728 przypadków zachorowań na grypę sezonową tj. o 635 przypadków mniej niż w 2020 roku, w tym dzieci do lat 14-tu 426 przypadków. Hospitalizowano 5 osób z objawami ze strony układu oddechowego.

W I kwartale 96 przypadków – 0 hospitalizacji,

W II kwartale 194 przypadki – 0 hospitalizacji,

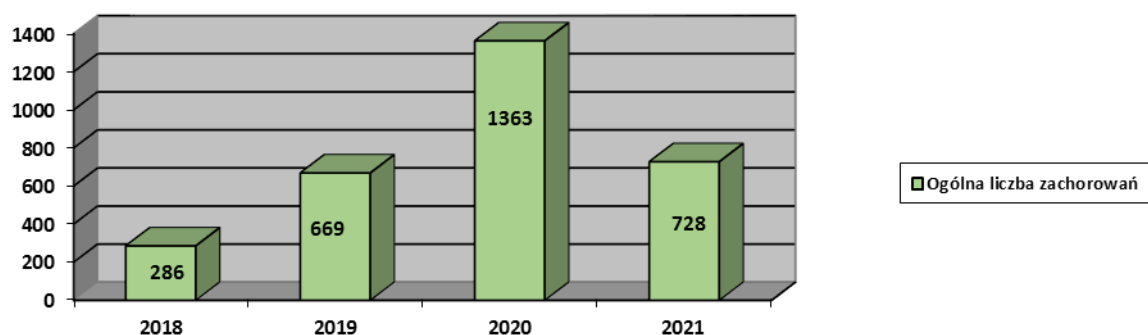
W III kwartale 183 przypadków – 2 osoby hospitalizowano,

W IV kwartale 255 przypadków – 3 osoby hospitalizowano.

Sytuację zachorowań w latach 2018-2021 przedstawia poniższa tabela

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
J10, J11	Podejrzanie grypy	286	641,97	669	1507,67	1363	3084,0	728	1670,26

Wyk. 5 Zachorowania grypę i grypopodobne w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2021

Wyk. 6 Sezonowy rozkład zachorowań na grypę w poszczególnych miesiącach 2021 roku w powiecie nowomiejskim

Salmonellozy

W powiecie nowomiejskim od wielu lat dominującym czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zatruc pokarmowych są odzwierzęce pałeczki typu *Salmonella*, wśród których dominuje *Salmonella enteritidis*.

W 2021 roku zgłoszono ogółem 22 przypadki zakażeń w tym 21 przypadków wywołanych przez *Salmonella enteritidis* i 1 przypadek wywołany przez pałeczki *Salmonella typhimurium*. Pojedynczych zatruc pokarmowych było 17 oraz 1 ognisko rodzinne, w którym zachorowały 2 osoby. Zachorowań tych było więcej niż w 2020 roku, w którym liczba zachorowań wyniosła ogółem 18 zakażeń pałeczkami salmonella, w tym 14 zatruc pokarmowych w postaci pojedynczych zatruc pokarmowych, 1 ognisko rodzinne, w którym zachorowały 3 osoby i 1 zakażenie bezobjawowe tzw. nosicielstwo.

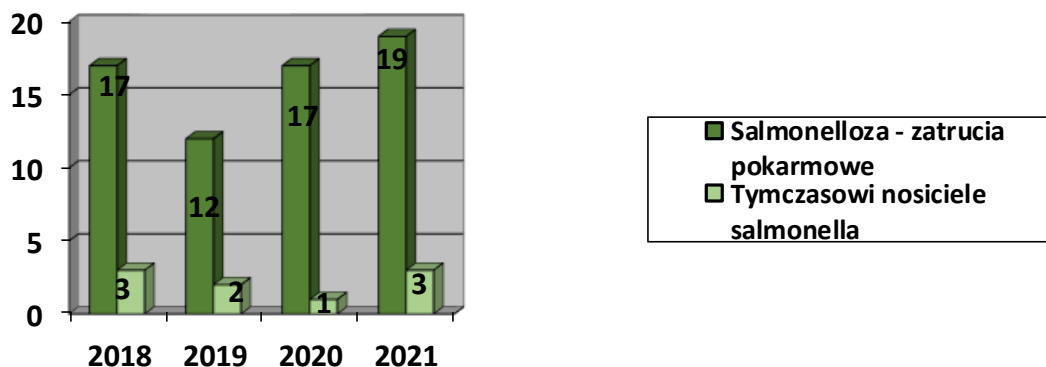
W 2021 roku z pośród 19 zachorowań na salmonellozę, hospitalizacji w szpitalu wymagało 17 osób. W trakcie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w 2021 roku w większości przypadków zachorowań nie udało się ustalić źródła zakażenia nie mniej jednak ustalono, że głównym powodem występowania chorobotwórczych drobnoustrojów w spożywanej żywności jest nieodpowiednia obróbka termiczna żywności (niewłaściwa temperatura, zbyt krótki czas obróbki), brak dbałości o higienę przygotowywania potraw.

W 3 przypadkach ustalono na podstawie wywiadu, że prawdopodobną przyczyną było użycie jaj kurzych do przygotowania potrawy, a w 1 przypadku wywołanym przez pałeczki *Salmonella typhimurium* do zakażenia doszło prawdopodobnie przez zanieczyszczenie produktów przez myszy, które występują na terenie gospodarstwa domowego.

Zakażenia bezobjawowe, tzw. nosicielstwo stwierdzono u 3 osób w trakcie badań przed podjęciem pracy.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 02.0	Salmonelloza – zatrucia pokarmowe	17	38,15	12	27,04	17	38,47	19	43,52
	Tymczasowi nosiciele salmonella	3	6,73	2	4,5	1	2,26	3	6,88
Razem		20	44,89	14	31,55	18	40,46	22	50,47

Wyk.7 Zachorowania na salmonellozę i tymczasowi nosiciele salmonelli w powiecie nowomiejskim w latach 2018-2021

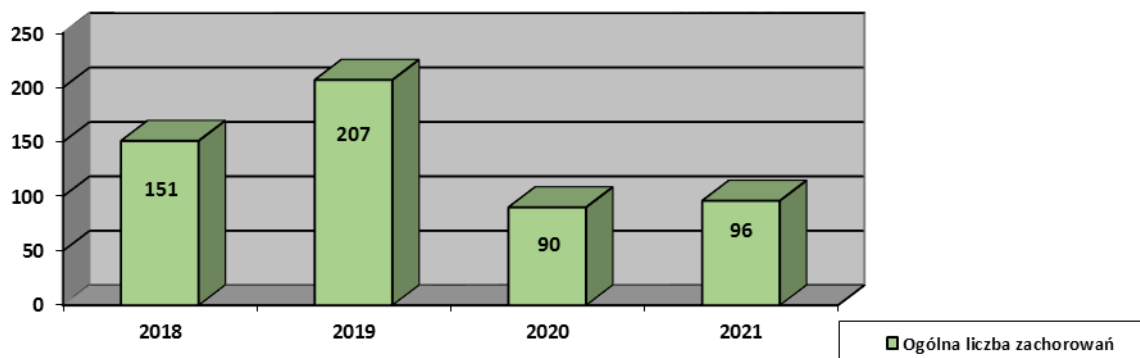

Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe

Biegunki nadal są istotną przyczyną chorobowości zarówno u dorosłych jak i u dzieci do lat 2. W większości były spowodowane zakażeniami wirusowymi, zwłaszcza norowirusowymi jak i rotawirusowymi. Liczba zachorowań na biegunki ogółem w roku 2021 wynosiła 96 przypadków zachorowań, a w 2020 wynosiła 90 przypadków. Można powiedzieć, że utrzymuje się na podobnym poziomie. Zachorowania na biegunki u dzieci do lat 2 stanowiły prawie połowę przypadków gdyż 43 zgłoszone przypadki zachorowania to dzieci do lat 2. Natomiast na przestrzeni czterech ostatnich lat nastąpił spadek zachorowań na biegunki co przedstawia poniższa tabela.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
Biegunki o nieustalonej etiologii ogółem		74	166,10	97	218,6	44	99,57	34	78,00
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :		24	184,61	37	323,42	13	107,26	16	144,27
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem :		72	161,61	100	225,36	41	92,78	43	98,65
A08.0	Rotawirusy	40	89,78	56	126,2	9	20,36	15	34,41
A08.1	Norowirusy	18	40,40	31	69,86	21	47,52	19	43,59
A 08.2- 3	Wirusowe zak. jelitowe inne określone (adenowirusy)	12	26,93	12	27,04	11	24,89	8	18,35
A 08.4	Wirusowe zak. jelitowe nie określone	2	4,48	1	2,25	-	-	1	2,29
A 08.0- 4	Wirusowe zak. jelitowe u dzieci do lat 2	40	307,69	46	402,09	27	222,77	25	225,42
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem :		5	11,22	10	22,53	5	11,31	19	43,59
A04. 4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- E. coli inną	1	2,24	1	2,25	1	2,26	-	-
A04. 5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Campylobacter</i>	-	-	8	18,02	1	2,26	4	9,17
A04.7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	3	6,73	1	2,25	3	6,78	10	22,94
A04.8-9	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe, inne określone i nieokreślone	1	2,24	-	-	-	-	5	11,47
A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	2	15,38	-	-	2	16,50	2	18,03
Razem		151	338,94	207	466,49	90	203,67	96	220,25

Wyk.8 Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe w powiecie nowomiejskim w latach 2018-2021

Gruźlica

W 2021 roku zarejestrowano ogółem 5 zachorowań na gruźlicę tj. o 3 zachorowania więcej niż w roku poprzednim:

I kwartał - 1 zachorowanie

II kwartał - 1 zachorowanie

III kwartał - 1 zachorowanie

IV kwartał - 2 zachorowania

Wśród rozpoznanych postaci klinicznych zachorowań występowała gruźlica płuc.

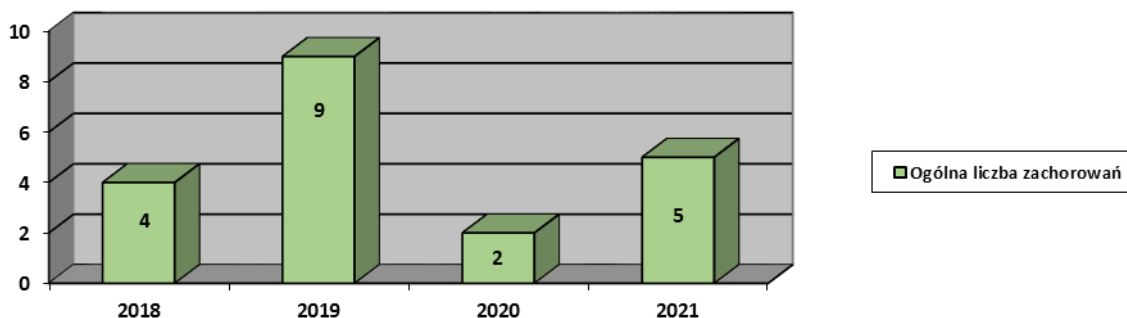
Zarejestrowane zachorowania na gruźlicę wystąpiły u 1 kobiety w wieku 35 lat mieszkanki Nowego Miasta Lubawskiego, 3 mężczyzn w wieku 57 lat i 1 mężczyzny w wieku 64 lat mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie i gminy Kurzętnik. Osoby te były hospitalizowane w Samodzielnym Publicznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc na Oddziale Pulmonologicznym w Olsztynie.

Gruźlica została rozpoznana na podstawie badań bakteriologicznych posiewu płwociny.

Otoczenie osób chorych na gruźlicę zostało objęte nadzorem lekarskim i badaniami wykluczającymi podejrzenie u tych osób gruźlicy przez Poradnię Chorób Płuc w Nowym Mieście Lubawskim.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A15, A16	Gruźlica	4	8,97	9	20,28	2	4,52	5	11,47

Wyk. 9 Zachorowania na gruźlicę w powiecie nowomiejskim w latach 2018 - 2021

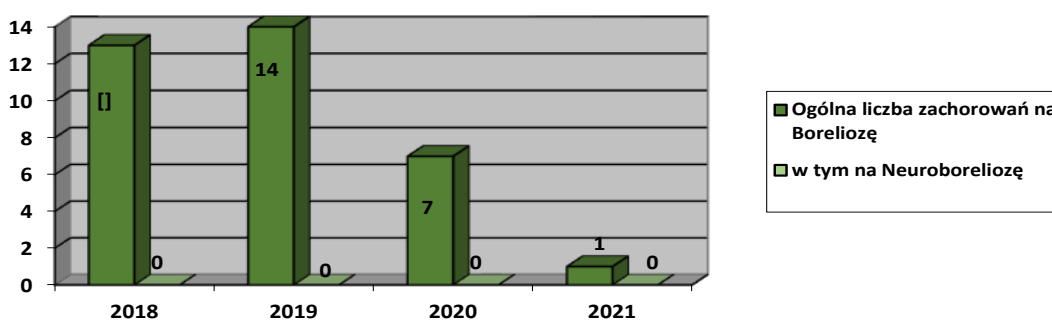

Borelioza

Na przełomie ostatnich 4 lat sytuacja epidemiologiczna w naszym powiecie ulega poprawie. W powiecie nowomiejskim w 2021 roku zanotowano tylko 1 przypadek zachorowania na boreliozę, to jest o 6 zachorowań mniej niż w roku 2020 jak również zanotowano mniej przypadków zachorowań w stosunku do roku 2019 i 2018. Nie zanotowano żadnego przypadku zachorowań na neuroboreliozę. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozpoznawalność boreliozy i jej zgłaszalność jest diagnostyka laboratoryjna. Najczęstszym miejscem narażenia, w którym dochodzi do ukłucia przez kleszcza jest przeważnie las i łąka. Najczęściej zachorowaniu na boreliozę ulegają rolnicy, pracownicy leśni, osoby mieszkające w sąsiedztwie lasu, jak również spacerujące w lesie.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 69.2	Borelioza w tym na Neuroboreliozę	13	29,18	14	31,55	7	15,84	1	2,29
G 01		-	-	-	-	-	-	-	-

Wyk. 10 Zachorowania na boreliozę w tym na neuroboreliozę w powiecie nowomiejskim w latach 2018 - 2021

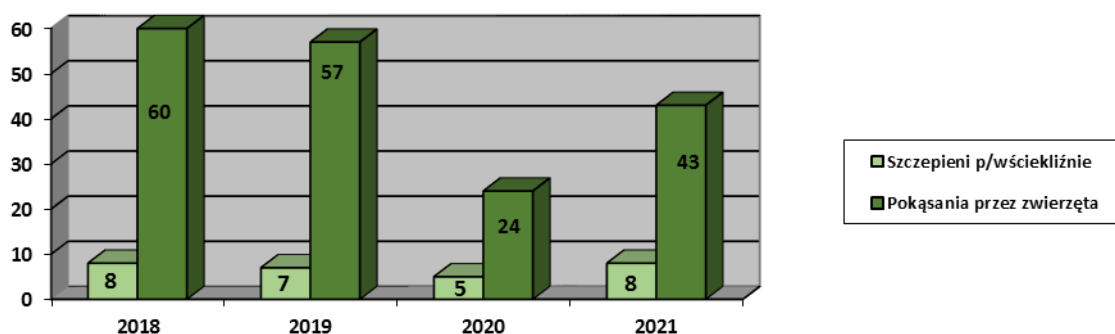

W roku ubiegłym podobnie jak w latach poprzednich na terenie powiatu nowomiejskiego nie stwierdzono ani jednego przypadku zakażenia wścieklizną u ludzi i zwierząt. Niemniej jednak do Powiatowej Stacji zgłoszono 43 przypadki podejrzeń wścieklizny u osób pokąsanych i podrapanych przez zwierzęta. Wśród tych zdarzeń dominowały kontakty z psami. Zwierzęta domowe poddano obserwacji lekarsko – weterynaryjnej. Brak możliwości wykonania u zwierzęcia obserwacji, był powodem podjęcia szczepień przeciw wścieklicznie osób poszkodowanych. Do szczepień p/wścieklicznie zakwalifikowano 8 osób.

Dla porównania w 2021 roku zarejestrowano 43 pogryzienia, 8 osób zaszczepiono p/ko wścieklicznie, w 2020 roku zarejestrowano 24 pogryzienia, 5 osób zaszczepiono p/ko wścieklicznie.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		Liczba	zap.	Liczba	zap.	Liczba	zap.	Liczba	zap.
Z 20.3/ Z24.2	Szczepieni p/ wścieklicznie	8	17,95	7	15,77	5	11,31	8	18,35
	Pokąsania przez zwierzęta	60	134,68	57	128,45	24	54,31	43	98,65

Wyk. 11 Styczność i narażenie na wścieklicznię w powiecie nowomiejskim w latach 2018 – 2021

2. Realizacja szczepień ochronnych

Zapewnienie ochrony przed chorobami zakaźnymi i profilaktyka przy pomocy szczepień ochronnych są jednymi z najistotniejszych zagadnień zdrowia publicznego, zwłaszcza w dobie złej sytuacji epidemiologicznej związanej z pandemią SARS-CoV-2.

W powiecie nowomiejskim obowiązkowi zaszczepienia w 2021 roku podlegało 9071 dzieci i młodzieży. Szczepienia realizowane są przez 10 punktów szczepień, do których Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim przekazuje szczepionki do wykonania szczepień obowiązkowych. Przeprowadzono 9 kontroli punktów szczepień, oceniających realizację szczepień ochronnych. Nie stwierdzono zaniedbań.

Punkty szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych realizują :

- szczepienia obowiązkowe finansowane przez Ministra Zdrowia, obejmujące dzieci i młodzież do 19 roku życia oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenia,
- szczepienia zalecane przez Ministra Zdrowia odpłatne zakupione przez pacjenta lub jego opiekuna czyli głównie rodziców.

W 2021 r. pomimo trudności związanych z obecną sytuacją epidemiologiczną osiągnięto, tak jak i w latach ubiegłych dobrą realizację wykonania obowiązkowych szczepień. Na osiągnięte dobre wyniki ma wpływ duża świadomość personelu medycznego, który systematycznie podnosi swoją wiedzę w tym zakresie oraz właściwy nadzór Inspekcji Sanitarnej, a także dbałość rodziców o zdrowie dzieci.

I. Szczepienia obowiązkowe

Wykonanie szczepień ochronnych dla których wymagany jest odpowiedni procent zaszczepienia w celu ochrony populacji w rocznikach przedstawia się następująco:

a) Obowiązek 55% wykonania szczepień – zależność od miesiąca urodzenia się dziecka:

• p/ Błonicy, tężcowi, krztuścowi , polio	w 1 roku życia	- 60,59 %
• p/ Błonicy , tężcowi , krztuścowi , polio	w 2 roku życia	- 63,62 %
• p/ WZW typu B	w 1 roku życia	- 46,47 %
• p/ Haemophilus influenzae	w 1 roku życia	- 60,59 %
• przeciw/Haemophilus influenzae	w 2 roku życia	- 63,62 %
• przeciw Streptococcus pneumoniae	w 1 roku życia	- 66,47 %
• przeciw Streptococcus pneumoniae	w 2 roku życia	- 90,4 %

b) Obowiązek 95 % wykonania szczepień wynosi :

- Odra, świnka, różyczka, w 2 roku życia - 93,0 %

c) Obowiązek 100% wykonania szczepień :

- Błonica, tężec, krztusiec, polio w 6 roku życia - 97,93 %
- Błonica, tężec w 14 roku życia - 96,89 %
- Błonica , tężec w 19 roku życia - 96,93 %
- Odra , świnka , różyczka w 6 roku życia - 90,87 %
- Odra, świnka, różyczka w 10 roku życia - 94,95 %
- Gruźlica noworodki - 98,24 %

Z przeciwwskazań medycznych nie zaszczepiono zgodnie z kalendarzem szczepień 10 dzieci, które zwolnione są ze względu na stan zdrowia tj. chorujące na nowotwór, padaczkę, mózgowie porażenie dziecięce, stwardnienie guzowate, mukowiscydozę, idiopatyczne zapalenie stawów oraz 7 dzieci zwolnionych okresowo ze względu na infekcje wirusowe – ospa, zap. oskrzeli, płuc. Duża ilość szczepień (116) została odsunięta czasowo z powodu sytuacji epidemiologicznej (kwarantanna, zakażenie, diagnostyka powikłań).

Ogółem od roku 2015 szczepieniom nie poddano 39 dzieci (w 2021 r. 8 dzieci), których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień. Wystosowano pisma informacyjne do rodziców. W przypadkach długotrwałego uchylania się od szczepień skierowano wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do Warmińsko- Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

Punkty szczepień dołożyły wszelkich starań, aby wyegzekwować obowiązek szczepień.

Tabela Nr.1 Analiza wykonania szczepień ochronnych w 2021 r. w powiecie nowomiejskim.

Nazwa szczep	Rocznik	Liczba dzieci	Zaszczep	%	Punkty Szczepień			
						podlegało	wykonano	%
DTP+ Polio haemophilus influenzae pierwotne	2021	340	334	60,59	ANMED	110	65	59,09
					Przychodnia Nr1	84	45	53,57
					Eskulap	17	10	58,82
					Kurzętnik	48	30	62,50
					Tereszewo	2	2	100
					Grodziczno	24	10	41,67
					Mroczno	8	5	62,50
					Biskupiec	37	32	86,49
					Łąkorz	10	7	70,00

DTP +POLIO + Hib podstawowe	2020	448	285	63,62	ANMED	115	92	80,00
					Przychodnia Nr1	104	53	50,96
					Eskulap	38	24	63,16
					Kurzętnik	56	46	82,14
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	42	30	71,43
					Mroczno	15	7	46,67
					Biskupiec	48	27	56,25
					Łąkorz	25	13	52,00
WZW B pierwotne	2021	340	158	46,47	ANMED	110	65	59,09
					Przychodnia Nr1	84	42	50,00
					Eskulap	17	6	35,29
					Kurzętnik	48	18	37,50
					Tereszewo	2	2	100
					Grodziczno	24	12	50,00
					Mroczno	8	4	50,00
					Biskupiec	37	5	13,51
					Łąkorz	10	4	40,00
WZW B Uzupełniające	2021	340	146	42,94	ANMED	110	35	31,82
					Przychodnia Nr1	84	30	35,71
					Eskulap	17	9	52,94
					Kurzętnik	48	24	50,00
					Tereszewo	2	0	0
					Grodziczno	24	10	41,67
					Mroczno	8	3	37,50
					Łąkorz	10	4	40,00
					Biskupiec	37	31	83,78
WZW B uzupełniające	2020	448	438	97,77	ANMED	115	115	100
					Przychodnia Nr1	104	103	99,04
					Eskulap	38	36	94,74
					Kurzętnik	56	50	89,29
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	42	42	100
					Mroczno	15	15	100
					Łąkorz	25	25	100
					Biskupiec	48	47	97,92
MMR 2 lata	2020	448	416	92,86	ANMED	115	102	88,70
					Przychodnia Nr1	104	101	97,12
					Eskulap	38	30	78,95
					Kurzętnik	56	50	89,29
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	42	41	97,62
					Mroczno	15	15	100
					Biskupiec	48	47	97,92
					Łąkorz	25	25	100

MMR 6 lat	2016	482	438	90,87	ANMED	121	101	83,47
					Przychodnia Nr1	124	116	93,55
					Eskulap	39	36	92,31
					Kurzętnik	57	50	87,72
					Tereszewo	6	6	100
					Grodziczno	48	42	87,50
					Mroczno	9	9	100
					Biskupiec	50	50	100
					Łąkorz	28	28	100
MMR 10 lat	2012	515	489	94,95	ANMED	116	104	89,66
					Przychodnia Nr1	131	126	96,18
					Eskulap	46	45	97,83
					Kurzętnik	77	70	90,91
					Tereszewo	14	14	100
					Grodziczno	35	35	100
					Mroczno	9	8	88,89
					Biskupiec	57	57	100
					Łąkorz	30	30	100
DT + Polio 6 lat	2016	482	472	97,93	ANMED	121	121	100
					Przychodnia Nr1	124	120	96,77
					Eskulap	39	39	100
					Kurzętnik	57	57	100
					Tereszewo	6	6	100
					Grodziczno	48	42	87,50
					Mroczno	9	9	100
					Biskupiec	50	50	100
					Łąkorz	28	28	100
Td 14 lat	2008	547	530	96,89	ANMED	114	114	100
					Przychodnia Nr1	117	109	93,16
					Eskulap	47	47	100
					Kurzętnik	66	60	90,91
					Tereszewo	18	18	100
					Grodziczno	57	55	96,49
					Mroczno	29	29	100
					Biskupiec	66	65	98,48
					Łąkorz	33	33	100
Td 19 lat	2003	456	442	96,93	ANMED	79	79	100
					Przychodnia Nr1	68	58	85,29
					Eskulap	63	62	98,41
					Kurzętnik	70	70	100
					Tereszewo	18	18	100
					Grodziczno	40	37	92,50
					Mroczno	18	18	100
					Łąkorz	29	29	100
					Biskupiec	71	71	100

Pneumokoki pierwotne	2021	340	221	65,00	ANMED	110	60	54,55
					Przychodnia Nr1	84	63	75,00
					Eskulap	17	10	58,82
					Kurzętnik	48	30	62,50
					Tereszewo	2	2	100
					Grodziczno	24	15	62,50
					Mroczno	8	6	75,00
					Biskupiec	37	27	72,97
					Łąkorz	10	8	80,00

Pneumokoki Uzupełniające podstawowe	2020	448	415	92,63	ANMED	115	102	88,70
					Przychodnia Nr 1	104	100	96,15
					Eskulap	38	30	78,95
					Kurzętnik	56	50	89,29
					Tereszewo	5	5	100
					Grodziczno	42	41	97,62
					Mroczno	15	15	100
					Biskupiec	48	47	97,92
					Łąkorz	25	25	100

ROTAWIRUSY	2021	340	219	64,41	ANMED	110	65	59,00
					Przychodnia Nr. 1	84	45	53,57
					Eskulap	17	9	52,94
					Kurzętnik	48	45	93,75
					Tereszewo	2	2	100
					Grodziczno	24	9	37,50
					Mroczno	8	5	62,50
					Biskupiec	37	31	83,70
					Łąkorz	10	8	80,00

II. Szczepienia zalecane

W 2021 roku szczepieniami zalecanymi zaszczepiono 1646 osób tj. 338 osób więcej niż w roku ubiegłym. Szczególny wzrost odnotowano w zaszczepieniu p/grypie.

Tabele przedstawiają liczbę zaszczepionych szczepionkami zalecanymi w 2020 i 2021 r.

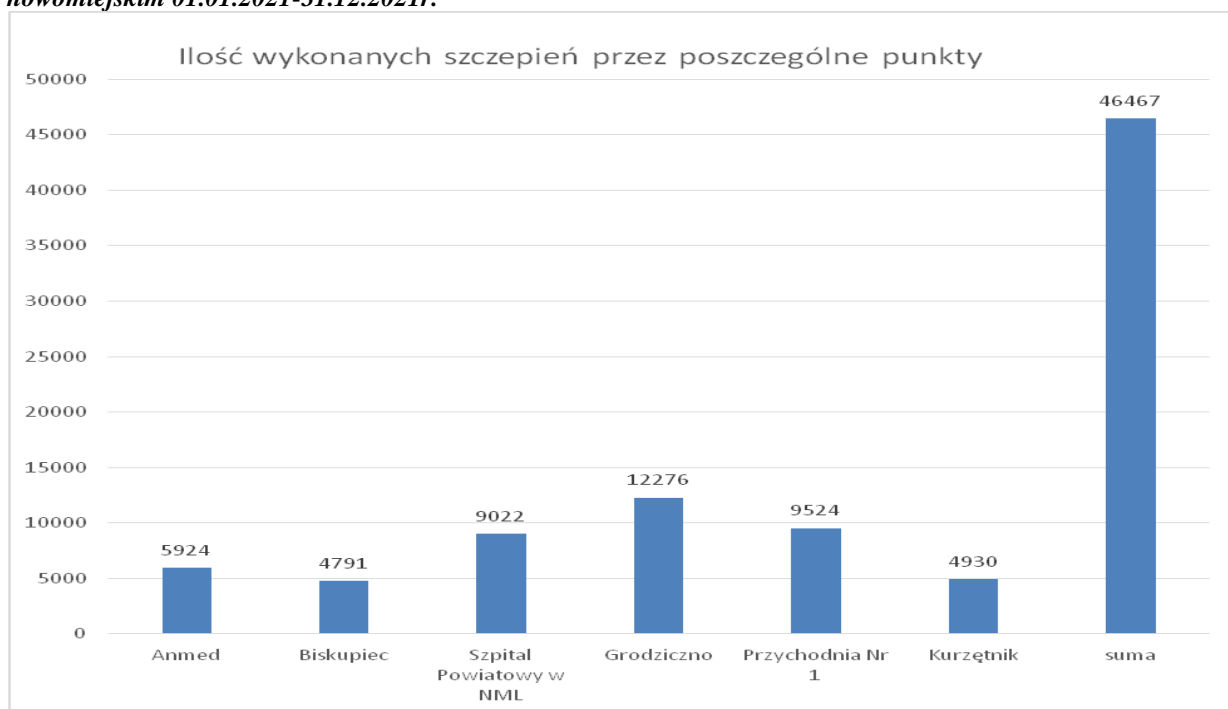
szczepienie	p/grypie		p/WZW B		p/WZW A		p/Ospie wietrznej		p/ tężcowi	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Liczba osób szczepionych	528	905	57	50	4	5	31	32	382	487

Szczepienie	p//pneumokokom		p/kleszczowemu zapaleniu mózgu		p/wirusowi brodawczaka ludzkiego		p/ meningokokom	
Liczba osób szczepionych	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
		37	33	92	50	12	16	74

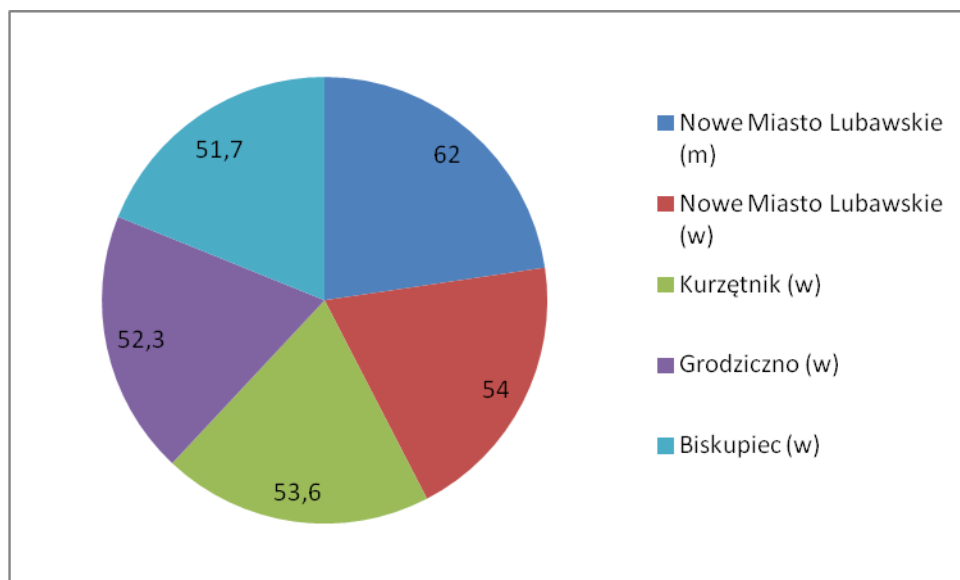
III. Szczepienia przeciwko COVID-19

Od 29.04.2021 we współpracy z punktami COVID 19 prowadzony jest monitoring wykonanych szczepień przeciwko COVID-19 na terenie powiatu nowomiejskiego. Od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wykonane zostało 46467 (1, 2 i 3 dawek) szczepień przeciwko COVID-19. Pełne zaszczepienie w naszych punktach szczepień uzyskało 19611 osób (również m.in. mieszkańcy okolic Lubawy).

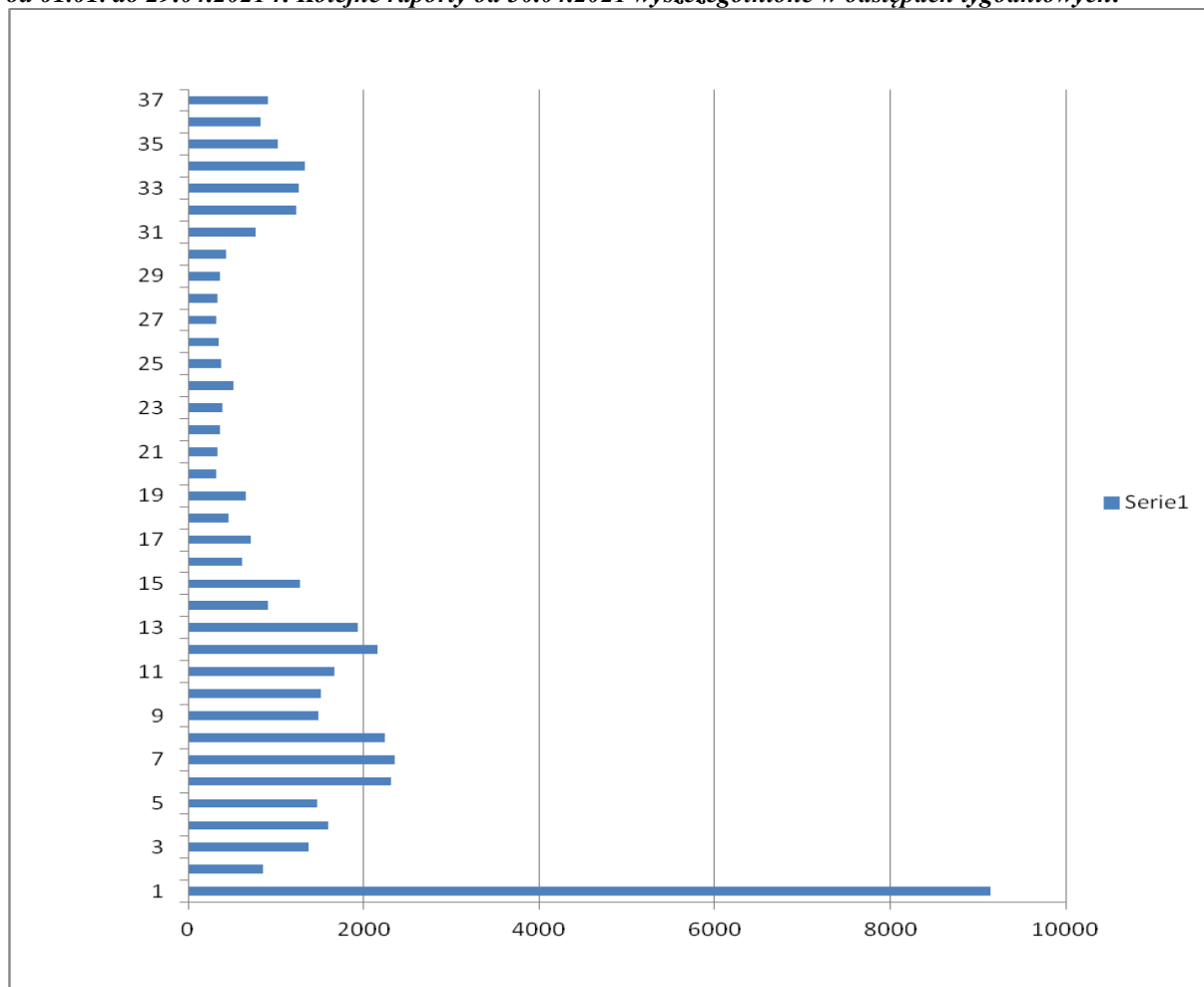
Szczepienia przeciwko COVID-19 przeprowadzone w poszczególnych punktach szczepień w powiecie nowomiejskim 01.01.2021-31.12.2021r.

Poziom zaszczepienia (%) mieszkańców powiatu nowomiejskiego z podziałem na gminy
 (https://www.gov.pl/web/szczepienia-gmin/poziom-zaszczepienia-gmin?wojewodztwo_nazwa=warmi%C5%84sko-mazurskie&powiat_nazwa=newomiejski)

Poniższy wykres przedstawia ilości wykonanych szczepień w poszczególnych tygodniach roku. Pierwszy okres od 01.01. do 29.04.2021 r. Kolejne raporty od 30.04.2021 wyszczególnione w odstępach tygodniowych:

Wnioski:

Dążąc do poprawy sytuacji epidemiologicznej w powiecie wskazane jest dalsze informowanie oraz zachęcanie społeczeństwa do uodpornienia czynnego.

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną szczególną uwagę należy poświęcić szczepieniom przeciw COVID-19, ale także przeciw grypie. Są to dwie poważne choroby infekcyjne. Obie stanowią poważne zagrożenie dla całego społeczeństwa, w szczególności dla osób z grup ryzyka. Niezwykle istotna jest promocja szczepień ochronnych oraz budowanie długofalowego zaufania do szczepień, gdyż ich realizacja leży w szeroko pojętym interesie społecznym.

3.Stan sanitarny podmiotów leczniczych

W ewidencji Powiatowej Stacji znajdują się 63 podmioty wykonujących działalność leczniczą (stan na 31.12.2021 r.)

- 1 szpital,
- 1 oddział szpitalny,
- 6 wiejskich przychodni,
- 3 miejskie przychodnie,
- 8 poradni specjalistycznych,
- 30 indywidualnych praktyk lekarskich, w tym 16 zabiegowych (13 - indywidualnych praktyk lekarzy dentyków, 2-indywidualne praktyki lekarzy ginekologów, 1-indywidualna praktyka lekarza laryngologa),
- 14 innych podmiotów leczniczych świadczący usługi medyczne (4 punkty poboru materiału do badań laboratoryjnych, 2 podmioty świadczące usługi pielęgniarstwa w domu pacjenta, 7 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, 1 inny podmiot świadczący usługi medyczne).

W 2021 r. przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych w tym 11 kontroli kompleksowych oraz 1 kontrolę sprawdzającą. W wyniku tych działań w jednej placówce stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego. W związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne tj. wydano 2 decyzje merytoryczne zobowiązujące do usunięcia nieprawidłowości.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas w/w kontroli dotyczyły m.in.: złego stanu higieniczno-sanitarnego poradni chirurgicznej funkcjonującej w ramach podmiotu leczniczego. Podczas kontroli stwierdzono pęknięcia na ścianach z licznymi odpryskami i ubytkami farby, ubytki glazury w gabinecie zabiegowym, dziury i uszkodzenia podłogi z licznymi ubytkami lastriko- termin wykonania zaleceń upływa 31.12.2022 r.

Ponad to w 2021 r. w jednym z podmiotów leczniczych wydano 3 decyzje zmieniające wydłużające termin wykonania zaleceń zawartych w decyzjach merytorycznych wydanych w ubiegłych latach, nowe terminy wykonania zaleceń dotyczyły następujących uchybień : braku płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością w brudowniku na oddziale ginekologiczno-położniczym-rooming-in, zapewnienia na oddziale dziecięcym pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla rodziców lub opiekunów dziecka wyposażonego w natrysk, zapewnienia łóżek w oddziale dziecięcym w odcinku dzieci młodszych w zespołach wyposażonych w służbę umywalkowo-fartuchową i punkt pielęgniarstwa, zapewnienia w zespole porodowym służby umywalkowo-fartuchowej, przez którą wchodzi do sali porodowej personel medyczny, braku rezerwowego

źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, które zapewni co najmniej jej 12 godzinny zapas, całkowitego wyodrębnienia pomieszczeń poradni chorób płuc i gruźlicy od innych pomieszczeń wykorzystanych do innych celów- nowy termin wykonania zaleceń upływa 31.12.2022 r.

W ramach kontroli zakażeń szpitalnych w 2021 r. kontynuowana była współpraca z zespołem ds. kontroli zakażeń Prywatnego Oddziału Chirurgicznego z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie oraz NZOZ Szpitala Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim przy monitorowaniu patogenów alarmowych oraz doskonaleniu działań przeciwepidemicznych. Podmioty przesłały raport roczny o występowaniu patogenów alarmowych oraz ognisk epidemicznych.

Dzięki systematycznemu i stopniowemu wyposażaniu placówek służby zdrowia w sprzęt medyczny oraz przeprowadzaniu remontów i modernizacji ulegała poprawie jakość świadczonych usług. W roku 2021 w niektórych placówkach dokonano modernizacji i wyposażono je w nowy sprzęt medyczny m.in.:

➤ **w NZOZ Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim ul. Mickiewicza 10 w 2021 r.**

Przeprowadzono remont malarski całego oddziału ginekologiczno - położniczy - rooming-in oraz oddziału chorób wewnętrznych wraz z ich z drobnymi remontami, zamontowane zostały boksy antywirusowe na oddziale chorób wewnętrznych w sali intensywnego nadzoru. Przystosowano oddziału chirurgicznego (parter) na potrzeby oddziału covid,

➤ **w Prywatnym Oddziale Chirurgicznym z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie** przeprowadzono remont malarski całej placówki, zamontowano na korytarzach odbojnice oraz poręcze,

➤ **w Gminnym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kurzętniku ul. Łąkowa 10** przeprowadzono remont malarski w poradni rehabilitacyjnej, gabinecie lekarskim, korytarzu, punkcie informacyjnym, pomieszczeniu gospodarczym oraz zakupiono aparat do fizjoterapii falą uderzeniową Impactis M+, zestaw do elektroterapii z osprzętem, zestaw do biostymulacji laserowej, stół do masażu, wagę medyczną ze wzrostomierzem teleskopowym, defibrylar,

➤ **Prywatny Gabinet Stomatologiczny Tomasz Tołkacz ul. Ogrodowa 6 b 13-300 Nowe Miasto Lubawskie-** zakupiono autoklaw MOCOM Classic B 17 litrów,

➤ **Poradnia Ortopedyczna Aurelia i Ryszard Ignatiuk Sp.j. ul. Mickiewicza 10 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** – przeprowadzono remont malarski wszystkich pomieszczeń poradni ortopedycznej, zakupiono nowy aparat RTG ramię C Zen 2090 Turbo,

➤ w **NZOZ „Przychodni nr 1” przy ul. Mickiewicza 11 B w Nowym Mieście Lub.** – zakupiono nowy aparat USG oraz holter,

➤ w **Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Grodzicznie 17 B** – w 2021 r. – dokonano renowacji obicia tapicerskiego 19 krzeseł, 1 kozetki lekarskiej z gabinetu zabiegowego, zakupiono lampę diagnostyczną SOLIS 30 F, lodówkę chłodniczą, szafy do punktu szczepień oraz izolatki,

➤ **NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia ul. Grunwaldzka 3-** jeden z gabinetów terapeutycznych doposażono w niezbędne meble,

➤ **Praktyka Stomatologiczna Oskar Golygowski ul. Działyńskich 17 B 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** - zakupiono nowy unit stomatologiczny, mikroskop zabiegowy, fizjodyspensor, kątnicę endodontyczną,

➤ **Praktyka Pielęgniarek i Położnych „Remedium” ul. Szkolna 3 Nowe Miasto Lubawskie-** zakupiono lampę bakteriobójczą, urządzenie do dezynfekcji rąk- automatyczne,

➤ **Prywatny Praktyka Stomatologiczna Olga Dembek ul. Akacyjowa 5 a 13 -300 Nowe Miasto Lubawskie-** zakupiono wirówkę Win Union CL 4015 oraz Scanner i 500 Intra Oral,

➤ **Przychodnia rodzinna ANMED ul. Targowa 28 13-300 Nowe Miasto Lubawskie** – przeprowadzono remont dachu, elewacji oraz instalacji ogrzewania gazowego,

➤ **Prywatny Gabinet Stomatologiczny Krystyna Empel ul. Grunwaldzka 57 a** - zakupiono plazmowy oczyszczacz powietrza,

➤ **W Poradni Stomatologicznej Marta Witkowska ul. Mickiewicza 10 w Nowym Mieście Lubawskim** - przeprowadzono remont malarski jednego z gabinetów, zakupiono nowy Unit stomatologiczny, przygotowano gabinet wyposażonym w aparat RTG z radiowizjografem tj. zamontowano mechaniczny wentylator, nawiewniki w oknach, drzwi z powłoką ołowiową.

Na polecenie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w Szpitalu w Nowym Mieście Lubawskim utworzono 18 listopada 2020 r. oddział Covid (18 łóżek, w tym 3 stanowiska respiratorowe) zlokalizowany na I piętrze oddziału chirurgicznego. Zostały zbudowane 2 śluzy, wyznaczono strefy. Oddział chirurgiczny został zmniejszony do 14 łóżek na parterze budynku.

W 2021 roku oddział Covid funkcjonował w okresie 1.01.2021 – 18.02.2021, 4.03.2021 – 30.04.2021 i 8.11.2021 do 28.02.2022 r. Dnia 24.11.2021 r. decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego liczba łóżek została zwiększona do 30 (w tym 3 respiratorowe). 12 łóżek utworzono na parterze oddziału chirurgicznego. Postawiono 2 ścianki działowe, oddzielające strefę brudną od części socjalnej oraz endoskopii. Oddział chirurgiczny został przeniesiony w struktury odcinka ginekologicznego (liczba łóżek 8), odcinek ginekologiczny zmniejszony do 3 łóżek. W 2021 r. w oddziale Covid leczonych było 219 pacjentów.

b. Higiena Komunalna

Zadania i działalność kontrolna

Higiena komunalna sprawuje bieżący nadzór sanitarny w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne m.in. :

- jakości wody do spożycia przez ludzi,
- jakości wód powierzchniowych w kąpieliskach lub miejscach wykorzystywanych do kąpieli,
- obiektów użyteczności publicznej, w tym obiektów hotelarskich, ośrodków turystycznych, obiektów sportowych, kulturalno – widowiskowych, zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, szaletów publicznych,
- obiektów typu: cmentarze, zakłady pogrzebowe, stacje paliw, dworce PKS, place zabaw, tereny rekreacyjne.

W 2021 roku nadzorem objęto 59 obiekty w tym :

- urządzenia wodne – 17,
- miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli – 1,
- obiektów użyteczności publicznej – 41.

Postępowanie kontrolne, administracyjne.

- W trakcie roku sprawozdawczego przeprowadzono łącznie 113 kontroli, pobrano do badań laboratoryjnych 82 próbki wody do spożycia oraz przeprowadzono w trakcie poboru próbek wody 82 oznaczeń fizycznych temperatury wody i 12 oznaczeń chemicznych na obecność chloru wolnego.
- W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 63 decyzje administracyjne w tym:
 - dla obiektów, urządzeń, jakości wody - 14 decyzji (8 decyzji nakazowych, 3 decyzje wygaszające, 1 decyzję umarzającą, 2 decyzje zmieniające),
 - decyzje zezwalające na ekshumacje - 49.
- Wydano 16 decyzji płatniczych (7 decyzji za kwestionowane wyniki badania wody, 5 decyzji na urządzenia wodne, 2 decyzje na kwestionowaną jakość ciepłej wody użytkowej, 2 decyzje na obiekty użyteczności publicznej) .
- Wydano 5 postanowień (na przewóz zwłok z zagranicy).

Nadzór nad jakością wody i urządzeniami do zaopatrzenia w wodę do spożycia

Nadzór nad wodą do spożycia jest sprawowany w oparciu o ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2028) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia (t.j. Dz. U. z 2017 poz.2294). Zgodnie z w/w przepisami kontrolę jakości wody do spożycia sprawuje Inspekcja Sanitarna oraz w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne dostarczające wodę, które są odpowiedzialne za jakość wody do spożycia.

Teren powiatu nowomiejskiego jest prawie 100% zwodociągowany. Na koniec 2021 r. długość sieci wodociągowej wyniosła ok. 1020 km. Około 96 % mieszkańców powiatu korzysta z wody z wodociągów publicznych, której jakość jest sprawdzana równomiernie średnio 6 krotnie w ciągu roku i pobierana z wyznaczonych punktów.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji znajduje się **17** wodociągów w tym :

- **Wodociągi publiczne - 15**
 - **Wodociągi o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę - 14**
 - WP Biskupiec, WP Łąkorek, WP Szwarcenowo - gm. Biskupiec,
 - WP Grodziczno, WP Mroczno - gm. Grodziczno,
 - WP Kurzętnik, WP Tereszewo, WP Marzęcice, WP Brzozie Lubawskie - gm. Kurzętnik,
 - WP Mszanowo, WP Nawra, WP Skarlin, WP Tylice, WP Gwiździny - gm. Nowe Miasto Lubawskie
 - **Wodociąg o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę - 1**
 - Wodociąg Publiczny Nowe Miasto Lubawskie
- **Wodociągi z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej - 2**
 - Ośrodek Wypoczynkowy Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie,
 - Ośrodek Wypoczynkowy Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie.

W porównaniu z rokiem 2020, gdzie stwierdzono czasowe przekroczenia wartości parametrów mikrobiologicznych w 3 wodociągach i czasowe przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych w 4 wodociągach w roku 2021 odnotowano mniej

przekroczeń wartości parametrów mikrobiologicznych tj. 1 wodociągu oraz więcej przekroczeń wartości parametrów fizykochemicznych tj. 7 wodociągach.

- Przekroczenia wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w Wodociągu Publicznym Gwiździny
- Ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych stwierdzono w 7 wodociągach publicznych tj. WP Nowe Miasto Lubawskie, WP Kurzętnik, WP Brzozie Lubawskie, WP Biskupiec, WP Nawra, WP Tylice – 2x, WP Mszanowo)

Czasowe przekroczenia wartości parametrycznych jakości wody (Tabela nr 1).

Tabela nr 2 przedstawia charakterystykę wodociągów na terenie powiatu oraz nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany przez Powiatową Stację (stan na 31.12. 2021 r.).

Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych

W porównaniu z rokiem 2020 roku, gdzie wydano 2 decyzje administracyjne, w roku 2021 wydano o dwie decyzje więcej, czyli łącznie 4 decyzje administracyjne dotyczące stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodnych, stacji uzdatniania wody oraz prawidłowego oznakowania strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wody. Decyzje dotyczyły następujących wodociągów:

- Wodociąg Publiczny Brzozie Lubawskie,
- Wodociąg Publiczny Tylice,
- Wodociąg Publiczny Gwiździny,
- Wodociąg Publiczny Łąkorek – decyzja w trakcie realizacji.

Tab. 1. Przekroczenia dopuszczalnych wartości mikrobiologicznych i fizykochemicznych jakości wody w 2021 r.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Gwiździny	bakterie grupy coli - 3 jtk/100ml <i>norma: 0 jtk / 100 ml</i>	-	21.09.2021 r.	24.09.2021 r.	3 dni	927 osób, odbiorów wody. Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
WP Nowe Miasto Lubawskie	-	Przekroczenie w 3 próbkach wody: mętność – 1,91 NTU, 2,51 NTU, 2,35 NTU <i>norma : < 1 NTU (kontrola wewnętrzna)</i>	24.08.2021 r.	21.09.2021 r.	28 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Kurzętnik	-	mętność – 1,62 NTU <i>norma : < 1 NTU</i>	09.02.2021 r.	17.02.2021 r.	8 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Brzozie Lubawskie	-	mętność – 2,1 NTU <i>norma : < 1 NTU</i>	19.10.2021 r.	27.10.2021 r.	8 dni	Woda przydatna do spożycia.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Biskupiec	-	mangan - 61 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	15.03.2021 r.	13.04.2021 r.	29 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Mszanowo	-	mangan - 61 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	21.09.2021 r.	20.10.2021 r.	29 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Nawra	-	mangan - 163 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	21.09.2021 r.	20.10.2021 r.	29 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Tylice	-	Przekroczenie w 2 próbkach wody: mętność – 5,65 NTU, 6,28 NTU, <i>norma : < 1 NTU</i>	11.05.2021 r.	25.05.2021 r.	14 dni	Woda przydatna do spożycia.
		mangan - 62 µg/l <i>norma : < 50 µg/l</i>	21.09.2021 r.	20.10.2021 r.	29 dni	Woda przydatna do spożycia.

Tab. 2. Charakterystyka wodociągów na terenie powiatu oraz nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany przez Powiatową Stację (stan na 31.12.2021 r.).

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody - głębokość studni	Materiał z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2021 r w m ³ /dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE/ liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizyko-chemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2021 r.
Nowe Miasto Lubawskie	2 studnie (nr 2 - 90m, nr 3 - 60 m)	PCV, Żeliwo Azbesto-Cement	Nowe Miasto Lubawskie	1396,0	9/0	9/0	przydatna
Kurzętnik	3 studnie (nr 1- 45 m, nr 2-133 m, nr 3 - 128 m)	PCV	Kurzętnik, 50% Lipowiec	433,0	5/0	5/0	przydatna
Marzęcice	3 studnie (nr1- 34 m, nr2 – 33m, nr 3 - 114,5 m)	PCV	Marzęcice, Kamionka, Mikołajki, Wawrowice	287,0	5/0	5/1	przydatna
Brzozie Lubawskie	2 studnie (nr 1 -112,5 m, nr 2 – 121 m)	PCV	Brzozie Lubawskie, Bratuszewo, Sugajenko, Krzemieniewo, Nielbark	377,0	5/0	5/1	przydatna
Tereszewo	2 studnie (nr 1- 97 m, nr 2 – 100 m)	PCV	Tereszewo, Szafarnia, Tomaszewo, Otręba, Małe Bałówki, Wielkie Bałówki, Kąciki, 50% Lipowiec	410,0	5/0	5/0	przydatna
Grodziczno	2 studnie (nr 1- 163 m, nr 3-)166 m	PCV	Grodziczno, Nowe Grodziczno, Rynek, Trzcina, Ostaszewo, Białobłoty, Zwiniarz, Świniarc, Montowo, Katlewo, Zajączkowo, Linowiec, Kuligi, Lorki, Jakubkowo	688,0	5/0	5/0	przydatna
Mroczo	2 studnie (nr 1- 120 m, nr 2 -50,3 m)	PCV	Mroczo, Mroczenko, Boleszyn, Kowaliki, Słup	388,0	5/0	5/0	przydatna

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody -głębokość studni	Material z którego jest wykonana sieć wodociąg- gowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2021 r. w m ³ /dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizyko- chemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi na 31.12.2021 r.
Biskupiec	2 studnie (nr 1-39 m, Nr 2 -35 m)	PCV	Biskupiec, Fitowo, Piotrowice, Piotrowice Małe, Słupnica, Podlasek, Mały Podlasek Wielka Tymawa, Osówko, Bielice	660,0	5/0	5/1	przydatna
Szwarcenowo	2 studnie (nr 2- 47 m, nr 3-48m)	PCV	Szwarcenowo, Krotoszyny, Wonna, Wielka Wólka, Czachówki	270,0	5/0	5/0	przydatna
Łąkorek	2 studnie (nr 3 -39.5 m,nr4 - 39 m)	PCV	Łakorz, Łąkorek, Lipinki, Sumin, Mierzyn, Gaj, Rywałdzik, Wardędowo, Sędzice, Babalice, Ostrowite, Osetno	722,0	5/0	5/0	przydatna
Tylice	1 studnia (nr 1 -142 m)	PCV, Azbesto- -Cement	Tylice, Pacóltowo	149,0	5/0	5/2	przydatna
Gwiździny	3 studnie (nr 1-53,5 m, nr 2—52m, nr 3- 51 m)	PCV	Gwiździny, Pacóltowo	125,0	5/1	5/0	przydatna
Nawra	1 studnia (nr 1- 106 m)	PCV	Nawra, Bratian	101,0	5/0	5/1	przydatna
Skarlin	1 studnia (nr 1- 53 m) 2 studnia (nr 2 – 55m)	PCV, Azbesto- -Cement	Skarlin, Lekarty, Jamielnik, Bagno, Radomno, Gryźliny, Nowy Dwór Bratiański 50%, Chrośle 10%	464,0	5/0	5/0	przydatna
Mszanowo	2 studnie (nr 1- 25,5 m,nr 2-26,5)	PCV	Mszanowo, Bratian 90%, Kaczek, Łąki Bratiański, Pustki, Chrośle 90%, Nowy Dwór Bratiański 50 %,	285,0	5/0	5/1	przydatna

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody -głębokość studni	Materiał z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg	Produkcja wody w 2021 r w m ³ /dobę	Liczba pobranych próbek mikrobiologicznych przez PSSE/ liczba próbek kwestionowanych	Liczba pobranych próbek fizykochemicznych przez PSSE / liczba próbek kwestionowanych	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2021 r.
Partęczyny „Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny”	1 studnia gł. 20 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	1,7	1/0	1/0	przydatna
Partęczyny „Cedrob”	1 studnia gł. 18 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	0,3	1/0	1/0	przydatna

Kąpieliska/Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywane do Kąpeli

1 stycznia 2018 r. weszła w życie znowelizowana Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233) w której m.in. nastąpiły zmiany wymagań w organizacji miejsc do kąpeli i rekreacji wodnej na wodach powierzchniowych.

Zgodnie z art. 37 ust. 3 przywołanej ustawy, organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazuje wójtowi wniosek o umieszczenie w wykazie kąpielisk, o którym mowa w ust.2, wydzielonego fragmentu wód powierzchniowych, na którym planuje utworzyć kąpielisko.

Natomiast art. 39 ust.1 stanowi, że w przypadku gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska, rada gminy może wyrazić, w drodze uchwały zgodę na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli, funkcjonującego przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym, określając sezon kąpielowy dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli.

W 2021 roku podobnie jak w 2020 roku na terenie powiatu nie było zgłoszonych Kąpielisk, utworzono natomiast Miejsce Okazjonalnie Wykorzystywanego do Kąpeli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie. W trakcie trwania sezonu kąpielowego tj. od 17.07.2021 r. do 14.08.2021 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną w/w miejsca, która nie wykazała uchybień. Na podstawie wyników badań wody, wydano również dwie pozytywne oceny jakości wody do kąpeli.

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Tab. 3. Nadzorowane obiekty użyteczności publicznej przedstawia poniższa tabela

L P	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów objętych nadzorem	Liczba skontrolowanyc h obiektów	Wydane decyzje administracyjne
1.	Ustępy publiczne	1	1	0
2.	Hotele i inne obiekty , w których są świadczone usługi hotelarskie (obiekty hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe, pokoje, agroturystyka)	47	11	1
3.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	56	6	1
4.	Dworce PKS i PKP	2	0	0
5.	Tereny rekreacyjne (place zabaw, park, tereny zielone, fontanna)	13	2	0
6.	Cmentarze, zakłady pogrzebowe	26	5	0
7.	Inne obiekty (obiekty użyteczności publicznej typu sportowe, kulturalno-widowiskowe, parkingi, targowisko, stacje paliw itp.)	20	3	0
8.	Dom Pomocy Społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	3	1	0
9.	Placówki służby zdrowia	63	11	0
RAZEM		231	41	2

Wnioski

Stan sanitarno–techniczny obiektów ulega sukcesywnej poprawie. Z uwagi na panujący w Polsce w 2021 roku stan epidemii i wprowadzone obostrzenia oraz związane z tym przesunięcia pracowników inspekcji do pracy związanej z zapobieganiem szerzenia się COVID-19, wykonano mniej kontroli sanitarnych w porównaniu z latami przedpandemicznymi. Jednakże w 2021 r. nadzór nad bezpieczeństwem ciągłości dostaw wody do picia o odpowiedniej jakości zdrowotnej prowadzony był zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz wynikał z bieżących potrzeb.

c. Higiena Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku

Bezpieczeństwo żywności to podstawowy priorytet i oczekiwanie konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Bezpieczna dla zdrowia i życia żywność musi odpowiadać warunkom zdrowotnym (w jakich jest ona przetwarzana, produkowana, magazynowana i sprzedawana) określonym w obowiązujących przepisach prawnych. Za jakość zdrowotną żywności odpowiada przedsiębiorca, który ją produkuje, magazynuje i wprowadza do obrotu.

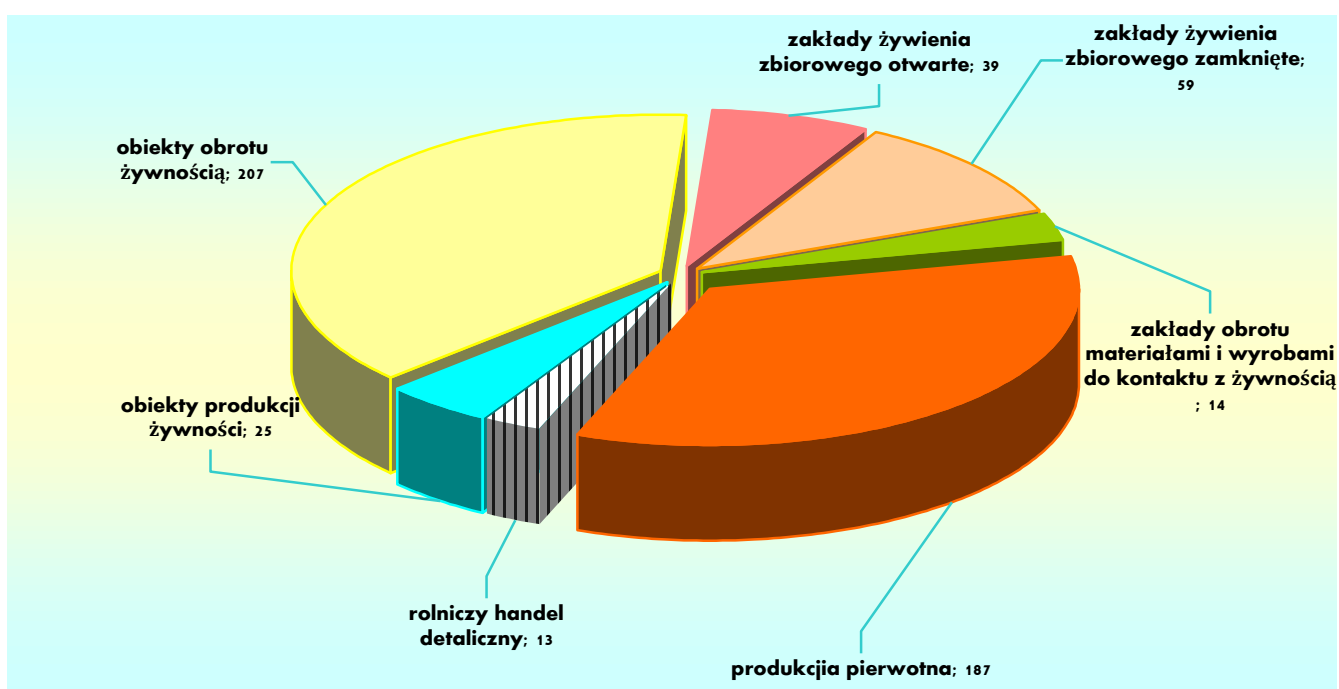
W związku z panującą pandemią COVID-19 od roku 2020 rok 2021 był inny i trudno go porównać do lat ubiegłych. Zmienił się charakter pracy Sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku. Priorytetem było wsparcie sekcji epidemiologii. Pomimo tego udzielano, głównie telefonicznie podmiotom z podległego terenu wiele informacji odnośnie wprowadzanych, ciągle zmieniających się przepisów, a także na bieżąco umieszczano na stronie internetowej Stacji najnowsze wymogi dotyczące przepisów przeciwepidemicznych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kontrole przeprowadzone w 2021 r. wykazały iż sytuacja sanitarno-higieniczna kontrolowanych obiektów uległa poprawie. Nadal obserwuje się tendencję likwidacji małych sklepików wiejskich, w miejscowościach gdzie powstały markety. W większości kontrolowanych obiektach wdrożono systemy zapewniające bezpieczeństwo żywności.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów

Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku wg ewidencji na dzień 31.12.2021 r. miała zarejestrowanych **544** obiektów żywnościowo-żywnieniowych wraz z obiektami obrotu przedmiotami użytku (2017 r. - 444, 2018 r. – 447, 2019 r. – 495, 2020-538). Wzrost liczby nadzorowanych obiektów w ostatnich latach wynika m. in. z objęcia nadzorem producentów: zbóż, warzyw, owoców itp. czyli tzw. produkcji pierwotnej.

Rys. 1. Grupy obiektów żywnościowo-żywnieniowych wg ewidencji na dzień 31.12.2021 r. wg ich liczebności.

Podział na poszczególne grupy obiektów:

- Obiekty produkcji żywności (25), w tym: piekarnie (3), ciastkarnie (1), wytwórnie makaronów (1), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (2), automaty do lodów (8), wytwórnie naturalnych wód mineralnych (1), inne wytwórnie żywności m. in. kwaszarnie, zakłady produkcji surówek (9);
- Obiekty obrotu żywnością, w tym sklepy i hurtownie, kioski spożywcze (207);
- Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, t. j. restauracje, małe gastronomie (39);
- Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte, w tym stołówki szkolne, przedszkolne, w żłobkach, w domach wczasowych, na koloniach, półkoloniach, obozy (59);
- Produkcja pierwotna i sprzedaż bezpośrednia m. in. ziemniaków, wiśni, malin, jabłek, truskawek, zbóż (187);
- Rolniczy handel detaliczny, w tym: producenci syropu buraczanego, soków owocowych, suszu herbaty oraz pieczywa (13);
- Zakłady obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (14);

W **136** obiektach objętych nadzorem w 2021 r. przeprowadzono **191** kontrole sanitarne w tym:

- **93** kontrole kompleksowe (obejmujące pełen zakres działalności poprzez sprawdzenie stanu techniczno-sanitarnego zakładu, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności);
- **66** kontroli tematycznych oraz problemowych dotyczących m. in.: kontrole warunków higieniczno-sanitarnych produkcji żywności przez podmioty prowadzące produkcję pierwotną i rolniczy handel detaliczny, monitoring jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, przestrzeganie wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogaconej, suplementów diety i żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego, egzekwowanie obowiązków wdrażania dobrej praktyki produkcyjnej materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, egzekwowanie deklaracji zgodności na wyroby ceramiczne, weryfikacja znakowania środków spożywczych wyprodukowanych przed przedsiębiorców z nadzorowanego terenu w szczególności zakresie alergenów i wartości odżywczej oraz kontrole związane z odbiorem nowych obiektów;
- **7** kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych;
- **25** kontroli interwencyjnych, które dotyczyły m.in. niebezpiecznych produktów spożywczych oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (23) a także działań na wniosek konsumentów (2).

W 2021 r. uchybienia higieniczno-sanitarne stwierdzono w 5 obiektach (w 2020 r. – 7, w 2019 r. - 17, w 2018 r. - 30, natomiast w 2017 r. - 34).

W związku stwierdzonymi nieprawidłowościami na właścicieli zakładów wystawiono 8 decyzji, w tym 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarnego oraz 1 zakazującą wprowadzenia do obrotu środka spożywczego niewłaściwej jakości. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie zaleceń decyzji.

Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w 2021 r.:

- a) obrotu żywnością: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brudne pomieszczenia oraz urządzenia chłodnicze;

b) żywienia zbiorowego otwartego: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, brudne pomieszczenia oraz urządzenia, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia.

Podczas kontroli sanitarnych w 2021 r. nałożono 2 mandaty karne na sumę 1000 zł (w 2020 r. nałożono 2/800 zł, 2019 r. nałożono 2/2000 zł, 2018 r. nałożono 17 / 5200 zł), w tym:

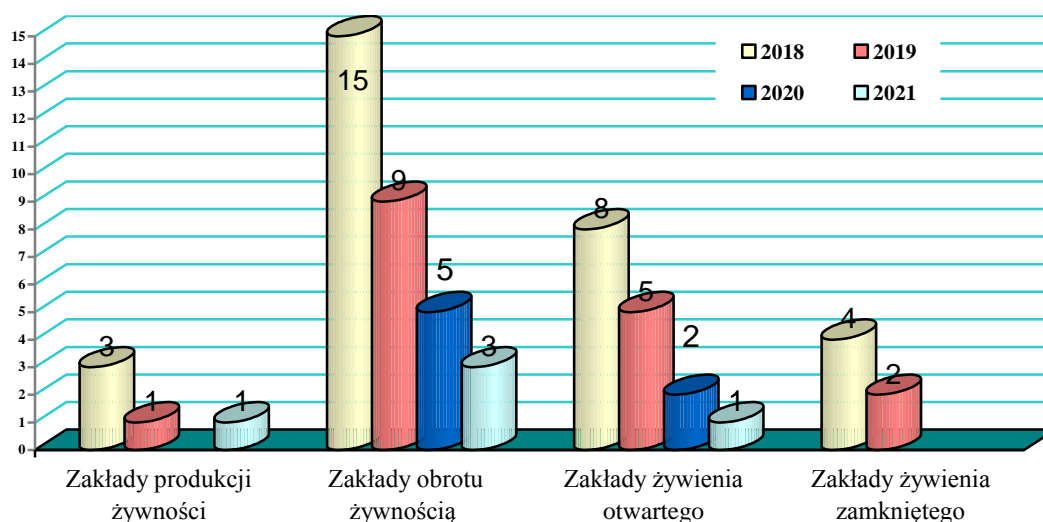
a) obrotu żywnością

- 1 mandat / 200 zł, za brak higieny sprzedaży, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;

b) obiekty produkcji żywności

- 1 mandat / 800 zł, za zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń (zniszczone ściany, drzwi), zakład nie zabezpieczony przed dostępem szkodników, brak higienicznych warunków mycia rąk, brak odzieży roboczej, brak kontroli wewnętrznej, zakład brudno utrzymany.

W przypadku kontroli kwestionowanych nadal uciążliwością jest ponoszenie przez właściciela zakładu kosztów kontroli. W 2021 r. wystawiono 14 decyzji płatniczych na łączną kwotę 1102 zł.

Rys. 2. Rozkład kontroli kwestionowanych w obiektach w latach 2018 - 2021 r.

W 2021 roku wydano łącznie **65** decyzji (merytorycznych i płatniczych), w tym:

➤ 10 decyzji administracyjnych na podstawie protokołów o naruszeniu przepisów sanitarnych, w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w tym:

decyzje administracyjne nakazujące w określonym terminie poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz decyzje o umorzeniu postępowania po wykonaniu zaleceń,

➤ 20 decyzji zatwierdzających obiekty do prowadzenia działalności w określonym zakresie, decyzje wydane na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,

- 21 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

- 14 decyzji płatniczych.

Priorytety działań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2021 r.

a. Ocena jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa żywności

W 2021 r. w ramach Urzędowej Kontroli Żywności i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych 120 próbek żywności oraz 1 próbkę materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pobrana żywność to m. in.: mięso i przetwory mięsne, drób i produkty drobiarskie, ryby i ich przetwory, mleko i przetwory mleczne, przetwory zbożowo-mączne, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, warzywa i owoce, wody mineralne, koncentraty spożywcze, wyroby garmażeryjne, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementy diety.

Produkty spożywcze w zależności ich rodzaju poddawano różnym kierunkom badań m.in. na obecność drobnoustrojów chorobotwórczych, zawartość substancji dodatkowych, azotanów, pestycydów, metali ciężkich, obecność mikotoksyn, jak również ocenie znakowania i organoleptyki. Pobrano również do badań żywność lokalnych producentów np. z ciastkarni.

W 2021 r. nie zakwestionowano pobranych próbek.

b. Działania w ramach systemu RASFF

Ważnym zadaniem realizowanym przez cały 2021 rok były działania w ramach systemu RASFF. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF) został utworzony przez Komisję Europejską w celu szybkiej wymiany informacji o ryzyku związanym z niebezpiecznymi produktami spożywczymi, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa lub, które są nieprawidłowo oznakowane, stwarzając ryzyko dla konsumentów. W 2021 r. na terenie powiatu nowomiejskiego w ramach funkcjonowania systemu RASFF podejmowano działania w stosunku do **42** powiadomień przekazanych przez Wojewódzki Punkt Kontaktowy oraz we współpracy z innymi jednostkami PIS.

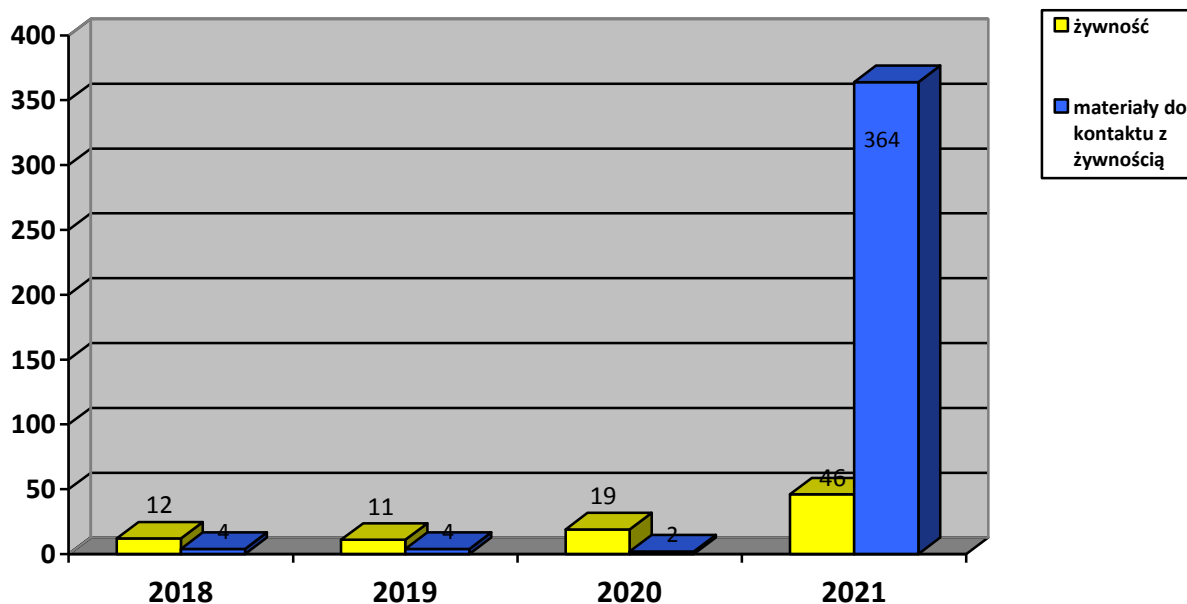
W związku z tymi powiadomieniami:

- przeprowadzono 23 kontrole w 20 obiektach,
- uzyskano 56 informacji telefonicznych, faxem lub e-mailem.

Podobnie jak w roku ubiegłym najbardziej sprawne wycofywanie zakwestionowanych produktów, które były przedmiotem zawiadomień RASFF odbywało się w marketach. Kierownicy sklepów otrzymywali zwykle z centrów dystrybucyjnych zawiadomienia nakazujące wycofanie i zabezpieczenie kwestionowanych partii produktów. W trakcie kontroli przedstawiali stosowne dokumenty o ich wycofywaniu.

W wyniku działań podjętych w ramach systemu RASFF oraz w wyniku podjęcia działań w ramach urzędowej kontroli udało się wycofać z obrotu:

- **46 szt.** opakowań żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej
- **364 szt.** materiałów do kontaktu z żywnością,

rys. 3. Rozkład powiadomień RASFF w latach 2018 - 2021 r.

Zawiadomienia konkretnych partii produktów m. in. dotyczyły:

Produkty żywnościowe:

- dot. wykrycia tlenu etylenu w produkcie pn. Melange Thai pour wok 70g, pochodzącym z Francji. wykrycia tlenu etylenu w obłuszczonej oraz nieobłuszczonej sezamie bio, pochodzącym z Indii;
- dot. przekroczenia najwyższego poziomu pozostałości pestycydu – Chlorotalonilu (0,49 mg/kg) w produkcie pn. Bazylia, EDAL, 100 g, nr partii: 296, data minimalnej trwałości 09.2023, pochodzącego z Egiptu
- w sprawie stwierdzenia Salmonella enteritidis w próbkach ze skór z szyj tuszek drobiowych (nr partii 124221193) w Zakładzie SuperDrob S.A. Oddział w Lublinie.
- dot. wykrycia obecności Salmonella z grupy C1 w 1 z 5 pobranych próbek produktu pn. HELIO Sezam łuskany, masa netto: 200 g, nr partii: 65112, Nigeria 00:28, data minimalnej trwałości: 09.2022, kraj pochodzenia: Nigeria. wyprodukowanego przez firmę Helio S.A. Wyględy, ul. Stołeczna 26, 05-083 Zaborów, Zakład produkcyjny: Brochów 119, 05-088 Brochów.
- dot. wykrycia tlenu etylenu (8,2 mg/kg) w suplemencie diety pn. innovit, Vitamin D, 43,2g - kod kreskowy 5 000453 122774, najlepiej spożyć przed 02/2023.
- dot. suplementów diety do produkcji których użyto produkt PressCAL® MD92.5 Granulat numer partii 20H/CG/141 zanieczyszczony tlenkiem etylenu. tj.:
 - Calcium Duo alergo z kwercetyną Tabletki musujące tuba 20 tabletek x 4,2 g, nr partii: 012101QZ, 012102QZ, 012103QZ, 012111QZ, 012112QZ, 012113QZ;
 - Calcium z Witaminą C o smaku cytrynowym Tabletki musujące tuba 20 tabletek x 4,0 g, nr partii: 012031QY, 012032QY, 012033QY, 012041QY;
 - Calcium z Witaminą C o smaku pomarańczowym Tabletki musujące tuba 20 tabletek x 4,0 g, nr partii: 012043QZ, 012051QZ, 012052QZ, 012063QZ, 012071QZ, 012072QZ;

- Calcium z Witaminą C o smaku poziomkowym tuba Tabletki musujące 20 tabletek x 4,0g, nr partii: 011281QZ, 011301QZ, 011302QZ;
- Plusssz 100% Multiwitamina + minerały Tabletki musujące tuba 20 tabletek x 4,3 g, nr partii: 101123QY, 101131QY, 101132QY (dystrybucja także na teren Kanady);
- Plusssz Zizz tabletki musujące do ssania o smaku poziomkowym słoiczek 50 tabletek x 0,65 g, nr partii: 012111Q3, 012112Q3, 012121Q3;
- DR VITA Calcium z Witaminą C o smaku malinowym Tabletki musujące tuba 24 tabletki x 4,0 g, nr partii: 101161QY, 101181QY;
- DR VITA Multiwitamina + minerały Tabletki musujące tuba 24 tabletki x 4,3 g, nr partii: 012021QY, 012022QY, 012023QY.
- dot. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu patuliny ($132 \pm 40 \mu\text{g/kg}$) w produkcie pn.: „Bezpośredni sok jabłkowy 100% tłoczony”, data minimalnej trwałości: 04.03.2022 r.
- dot. wykrycia w próbce produktu pn. „Big Jeff Steak Sauce-Spicy Tomato Sauce” substancji konserwujących - kwasu sorbowego (976 mg/kg) i kwasu benzooesowego (977 mg/kg),
- dot. stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella enteritidis i Salmonella infantis w urzędowych próbkach skór z szyjek kurczaka, pobranych w dniu 21.10.2021 r. w zakładzie SuperDrob S.A. Oddział w Lublinie, ul. Zimna 2, 20-952 Lublin, WNI 06630501
- dot. stwierdzenia obecności kawałka szkła przez konsumenta w produkcie pn. „Seagram’s Gin”, pojemność 0,7 litra, oznakowanym numerem partii: 21011371, wyprodukowanym w dniu 13.01.2021 r. o godz. 07:32 i dystrybuowanym przez: Wyborowa S.A., ul. Janikowska 23, 61-070 Poznań, Zakład Produkcyjny ul. Jedności 59, 65-018 Zielona Góra.
- dot. stwierdzenia obecności niezadeklarowanej substancji – syldenafilu w produkcie pn. Total Men, masa netto 3 g (5 tabletek x 600 mg), data minimalnej trwałości: 03.2022
- dot. stwierdzenia estrów 3-MCPD na poziomie $5138 \pm 1028 \mu\text{g/kg}$ w produkcie pn. Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany, oznakowanym nr partii: L201571V542 i datą minimalnej trwałości: 03.06.2021, pochodzącym z Niemiec, dystrybuowanym m.in. przez UNIFET Sp. z o.o., ul. Grażyny 15, 44-100 Gliwice.

Materiały do kontaktu z żywnością

- dot. stwierdzenia migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z produktu pn. Nylon bakspatel 33 cm (szpatułka do ziemniaków), Redstone, numer artykułu: 2575584, numer partii 364105, pochodzącego z Chin,
- dot. stwierdzenia migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z pn. Kubek z melaminy z nadrukiem, kod kreskowy 8719987884450, wyprodukowanego w Chinach, dostarczonego przez podmiot Action Service & Distributie, Netherlands. ;
- dot. stwierdzenia niedozwolonego użycia włókien bambusa w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością z tworzyw sztucznych produktu ALtOM® DESIGN, Bądź Eko pn. Organic kubek z włókna bambusowego 350 ml, numer partii: KZ/20/423, kod kreskowy 5907508175078. Podmiotem odpowiedzialnym za import przedmiotowego produktu jest Altom, Sp. z o.o. Sp. k., Roosevelta 116a, 62-200 Gniezno.

W wyniku przeprowadzonej kontroli otrzymano informacje dotyczące całej kolekcji (nw. wyrobów) zakupionych przez Firmę Altom tj.

- Organic Talerz z włókna bambusowego śr. 19,5 cm; ;
- Organic Miska okrągła z włókna bambusowego śr. 14,5 cm; ;

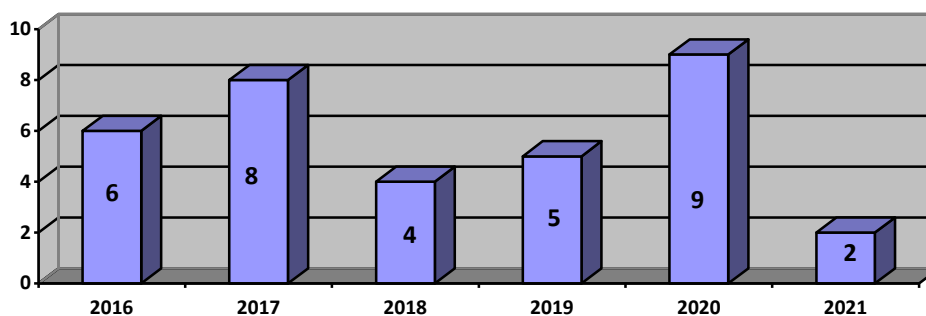
- Organic Miska z włókna bambusowego śr. 24,5 cm;
- Organic Chlebak z włókna bambusowego z pokrywą 35x20x13,5 cm; ;
- Organic Taca z włókna bambusowego prostokątna 40,5x31x4,5 cm;
- Organic Taca z włókna bambusowego okrągła 30x30x4,5 cm – 3000 sztuk;
- Organic kpl. 2 el. do sałaty z włókna bambusowego;
- Organic Mix artykułów z włókna bambusowego.
- dot. stwierdzenia niedozwolonego użycia włókien bambusa w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością z tworzyw sztucznych, dystrybuowanych przez Magazyn Centralny firmy Rossmann SPD Sp. z o.o., ul. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus 109, 91-222 Łódź.
firma wycofała z obrotu handlowego nw. produkty:
 - Eloy, Bambusowy bidon 300ml, kot, EAN: 5902963163424,
 - Eloy, Bambusowy bidon 300ml, pies, EAN: 5902963163431,
 - Eloy, Bambusowy bidon 300ml, miś, EAN: 5902963163448,
 - Eloy, Bambusowy lunch box 400ml, kot, EAN: 5902963163882,
 - Eloy, Bambusowy lunch box 400ml, pies, EAN: 5902963163622,
 - Eloy, Bambusowy lunch box 400ml, miś, EAN: 5902963163615,
 - Eloy, Zestaw sztućców bambusowych żółte, EAN: 5902963163387,
 - Eloy, Zestaw sztućców bambusowych granatowe, EAN: 5902963163363,
 - Eloy, Zestaw sztućców bambusowych malinowe, EAN: 5902963163370.

c. Działania związane z sygnałami konsumentów

Działania podejmowano we wszystkich przypadkach gdy konsumenci zwracali się z prośbą o interwencję w sprawie niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego zakładu. Ogółem do Powiatowej Stacji wpłynęło pisemnie, telefonicznie lub osobiście 2 wnioski o podjęcie interwencji.

W szczególności dotyczyły one:

- zanieczyszczenia w zakupionym mięsie mielonym – obecność białego robaka. Przeprowadzono kontrolę sklepu, nie stwierdzono nieprawidłowości. Poinformowano Inspekcję Weterynaryjną nadzorującą producenta.
- niewłaściwej jakości napoju zakupionego w sklepie „Biedronka” (pływające kłaczkami pleśni). Niezwłocznie poinformowano inne sklepy sieci „Biedronka” z nadzorowanego terenu oraz przeprowadzono kontrolę sklepu. Nie stwierdzono napoju z kwestionowanej partii. Oceniono wrywkowo inne partie, nie stwierdzono zanieczyszczeń. Butelkę zakupionego napoju wysłano do laboratorium. Przeprowadzone badania wykazały zmiany organoleptyczne tj. wygląd niewłaściwy z widocznymi ciemnoszarymi kłaczkami przypominającymi pleśń, lekko wyczuwalny stęchły zapach, niewłaściwy dla napoju. Poinformowano Powiatową Sanitarno-Epidemiologiczną nadzorującą producenta.

rys. 4. Sygnały konsumentów w latach 2016 - 2021 r.

d. Obrót grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami

Jednym z sezonowych priorytetów było zapewnienie ludności zbierającej grzyby porad zatrudnionego w Powiatowej Stacji grzyboznawcy. W 2021 r. w udzielano pojedynczych porad dotyczących grzybów leśnych.

e. Nadzór nad produkcją pierwotną oraz rolniczym handlem detalicznym

W 2021 r. kontynuowano działania zmierzające do wyegzekwowania właściwych warunków sanitarno-higienicznych produkcji pierwotnej (gospodarstw rolnych, plantatorów owoców). W ramach realizacji porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, przeprowadzono wspólnie 1 kontrolę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kontrolowano gospodarstwo zajmujące się m.in. uprawą kapusty, ogórków oraz marchwi. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości higienicznych. Na terenie powiatu nowomiejskiego przeważają małe uprawy, gdzie zbiorem zajmują się właściciele gospodarstw i ich rodziny. Sporadycznie zatrudniani są pracownicy sezonowi. Na polach oddalonych od miejsca zamieszkania ustawiane są przenośne toalety z wodą.

f. Zatrucia pokarmowe

Zatrucie pokarmowe odnotowane w 2021 r. wystąpiło w mieszkaniu prywatnym (Gospodarstwie rolnym) w powiecie nowomiejskim. Zachorowanie dotyczyło 2 osób (dzieci). U 3 domowników osób dorosłych nie stwierdzono zachorowania. Jajka użyte do sporządzenia potrawy pochodziły z własnego gospodarstwa rolnego. Pobrano jajka (5 szt.) do badania laboratoryjnego – obecności *Salmonella* spp. – nie wykryto.

g. Egzekwowanie warunków techniczno-sanitarnych w obiektach zgłoszonych do odbioru.

Podmioty sektora spożywczego mogą rozpoczynać działalność po zatwierdzeniu przez właściwego ze względu na siedzibę zakładu Państwowego Powiatowego Inspektora

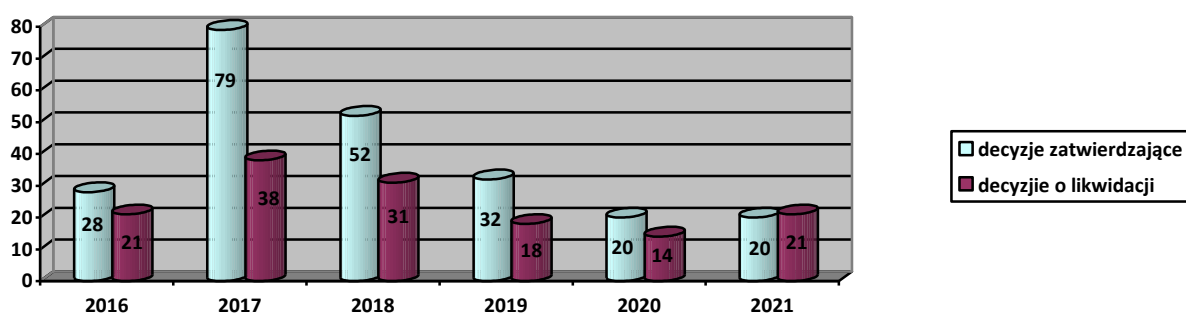
Sanitarnego. Pozwala to na przeprowadzenie oceny czy zakład spełnia warunki sanitarno-higieniczne jeszcze przed jego uruchomieniem.

W 2020 roku wydano **20** decyzji o zatwierdzeniu zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podczas tzw. kontroli odbiorowych udzielano przedsiębiorcom szczegółowych instruktaży odnośnie zasad higieny i produkcji oraz w związku z epidemią COVID-19, w celu zmniejszenia ryzyka zakażenia koronawirusem przekazywano zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego dla obiektów żywnościowo-żywnościowych.

Działalność definitywnie zakończyło **21** zakładów spożywczych, m. in. restauracje, sklepy spożywcze oraz małe gastronomie.

W ubiegłym roku wydano 9 opinii sanitarnych dotyczących spełnienia warunków sanitarnych przez środki transportu przeznaczone do przewozu żywności.

Można zauważyć, iż wielu przedsiębiorców przywiązuje dużą uwagę do zagadnień kontroli wewnętrznej i szkoleń pracowników. Często, gdy zły stan higieniczny w zakładach żywnościowo-żywnościowych był wynikiem niedostatecznej wiedzy sanitarnej personelu, właściciele zakładów kierowali pracowników na dodatkowe szkolenia.

rys. 5. Rozkład decyzji zatwierdzających oraz decyzji likwidacji obiektów w latach 2016 - 2021 r.

h. Współpraca z innymi instytucjami i organami

Realizacja współpracy z Inspekcją Weterynaryjną

W związku z zagrożeniem wynikającym z rozprzestrzeniania się na terytorium Polski afrykańskiego pomoru świń i dzików (ASF) 2 razy podjęto czynności kontrolne z udziałem Przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i jego przetworów, a także dziczyzny i produktów z niej otrzymywanych.

Dwukrotnie przekazano aktualną listę zakładów zgodnie z § 4 ust. 1, 3, 9 „Porozumienia Ramowego z dnia 29.10.2018 r. zawartego pomiędzy Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie i Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Olsztynie o współpracy i współdziałaniu organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej”.

Przekazano do wykorzystania służbowego informację o wniosku o interwencję, który wpłynął do PSSE w sprawie stwierdzenia robaka w mięsie lokalnego producenta.

W ramach funkcjonowania Systemu RASFF przekazano informację w sprawie uzupełniającego powiadomienia alarmowego zgłoszonego przez SCP Austrii nr 2021.1755-

fup7 dot. wykrycia tlenu etylenu w produkcie pn. Melange Thai pour wok 70 g, gdyż na liście dystrybucyjnej był obiekt nadzorowany przez Inspekcję Weterynaryjną.

Realizacja współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Kontrole (1) przeprowadzone z PIORiN Oddział w Nowym Mieście Lubawskim dotyczyły produkcji pierwotnej tj. warunków higieniczno-sanitarnych produkcji żywności, nie stwierdzono nieprawidłowości

Realizacja współpracy z Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim

W związku z zagrożeniem epidemicznym przeprowadzono 68 wspólnych działań z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim. Działania dotyczyły przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych. Głównie sprawdzono czynności podjęte przez przedsiębiorców i pracowników branży spożywczej oraz klientów/konsumentów mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa. Kontrolowano sklepy spożywcze, gastronomię, restauracje, a także imprezy okolicznościowe typu wesela podczas ich trwania.

Sprawdzano m. in. czy:

- stoliki dezynfekowane są każdorazowo po opuszczeniu przez klientów,
- zachowany jest dystans społeczny np. w kolejce do kas,
- obsługa mająca kontakt z klientem zasłania nos i usta przy pomocy maseczki,
- udostępniono dla konsumentów środki do dezynfekcji rąk,

Za każdym razem udzielano instruktażu w celu zmniejszenia ryzyka zakażenia koronawirusem.

d. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami pracy, polegający między innymi na ocenie warunków pracy i identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu czynników szkodliwych w środowisku pracy na zdrowie pracujących oraz prewencji chorób zawodowych.

Bieżący nadzór nad środowiskiem pracy związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie Działu X Kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w prawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz ustawy o produktach biobójczych, a także przepisów przeciwepidemicznych.

Ogólna charakterystyka środowiska pracy nadzorowanego terenu

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim znajdowało się 158 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 4393 pracowników.

Struktura zakładów uwzględniająca wielkość zatrudnienia od lat utrzymuje się na tym samym poziomie tj. 87 % to zakłady zatrudniające do 50 osób, a około 2 % stanowią zakłady zatrudniające powyżej 250 osób (3 zakłady).

Profil działalności gospodarczej w powiecie nowomiejskim jest zbliżony do profilu przemysłu województwa warmińsko-mazurskiego. Dominują zakłady przemysłu drzewnego i meblarskiego (20 % wszystkich zakładów objętych nadzorem), zakłady obróbki metalowej (9 %), zakłady produkcji spożywczej (7 %), zakłady rolne (7 %).

Analiza wielkości zatrudnienia według ilości osób pracujących w zakładach wykazała, że najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle drzewnym i meblarskim (PKD 16 i PKD 31), stanowi to 47 % zatrudnionych.

Działalność kontrolna

Ze względu na epidemię Covid-19 i konieczność prowadzenia działań przeciwepidemicznych, które były działaniami priorytetowymi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w roku 2021, przeprowadzono 25 kontroli środowiska pracy w 22 zakładach pracy oraz wydano 8 decyzji merytorycznych, w tym:

- 2 decyzje w zakresie przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- 2 decyzje w zakresie czynników rakotwórczych,
- 2 decyzje w zakresie doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych,
- 1 decyzja w zakresie profilaktycznych badań lekarskich,
- 1 decyzja w zakresie obniżenia do obowiązujących norm stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy.

Zakłady o szczególnym zagrożeniu zawodowym

Do tej grupy liczącej 32 zakłady pracy zaliczono zakłady, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczałyby pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia oraz zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze.

W powiecie nowomiejskim odnotowano 2 zakłady pracy, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczały pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia: 1 zakład, w którym przekroczone natężenie hałasu na stanowisku pracy stolarza oraz 1 zakład, w którym stwierdzono przekroczenie stężenia manganu i jego związków nieorganicznych na stanowisku pracy spawacza. Zakłady zostały zobowiązane decyzjami administracyjnymi do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych do obowiązujących norm, termin realizacji 2022 rok.

Zgodnie z nowelizowanym w 2021 r. wykazem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U z 2016 r. poz. 1117 z późn.zm.) do listy procesów technologicznych dopisano prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy, prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika, oraz prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

Czynniki rakotwórcze występują w 31 zakładach pracy tj: 28 zakładów, w których obrabiane jest drewno (produkcja parkietu, mebli) i narażonych na działanie czynnika rakotwórczego jest 1546 pracowników. Wyniki pomiarów stężenia pyłu drewna na stanowiskach pracy nie wykazują jednak przekroczenia dopuszczalnej normy. Pozostałe 3

zakłady, w których występuje narażenie na czynnik rakotwórczy to Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim (promieniowanie jonizujące, 14 osób narażonych), Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Mieście Lubawskim (benzen, 28 osób pozostających w kontakcie z czynnikiem) oraz 2 zakłady branży metalowej, w którym 60 pracowników pozostaje w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym: krzemionką krystaliczną.

Substancje i mieszaniny chemiczne

W ramach nadzoru nad zakładami stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne w działalności zawodowej (farby, rozpuszczalniki, kleje, itp.) przeprowadzono 18 kontroli. Przedsiębiorcy stosujący chemikalia to głównie branża drzewna, meblarska, metalowa, transport. Zwracano uwagę na posiadanie przez pracodawcę spisu używanych chemikaliów, obecność kart charakterystyki produktów i zapoznanie z ich treścią pracowników, oznakowanie opakowań, dostępność instrukcji stanowiskowych. Odnotowano wyraźną poprawę w zakresie bezpiecznego stosowania chemikaliów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie.

Produkty biobójcze

W 2021 r. przeprowadzono 2 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, czyli zwalczających niepożądane organizmy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne

Narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, czyli drobnoustroje, takie jak wirusy, bakterie, grzyby; występuje w 91 zakładach pracy, najwięcej osób narażonych jest zatrudnionych w przemyśle drzewnym (68 %), w przemyśle spożywczym (10%) oraz w obiektach ochrony zdrowia (6 %). Przeprowadzono 19 kontroli w 16 zakładach, w ocenie ryzyka zawodowego uwzględniono narażenie na w/w czynniki, nie stwierdzono naruszenia przepisów.

Środki zastępcze

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy oraz monitoruje zatrucia spowodowane substancjami psychoaktywnymi. w 2021 r nie odnotowano zdarzeń wymagających interwencji medycznych zatrucia/podejrzenia zatrucia nowymi narkotykami.

Choroby zawodowe

W 2021 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej: 1 podejrzenie alergicznego kontaktowego zapalenia skóry u rolnika, 1 podejrzenie przewlekłego obturacyjnego zapalenia oskrzeli u rolnika oraz 1 podejrzenie astmy oskrzelowej u rolnika. Przeprowadzono 3 oceny narażenia zawodowego. Wydano 2 decyzje stwierdzającą chorobę zawodową: boreliozę u drwala oraz boreliozę u rolnika (postępowania wszczęte w 2020 r.). Bieżące postępowania są w toku. Długi okres rozstrzygnięcia spraw wynika z konieczności uzyskania przez pacjenta orzeczenia lekarskiego w jednostce orzeczniczej tj. Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Olsztynie. Epidemia Covid-19 dodatkowo znacznie wydłużyła czas oczekiwania na rozstrzygnięcie lekarskie.

W porównaniu z latami poprzednimi liczba zgłoszeń podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej oraz liczba decyzji stwierdzających choroby zawodowe utrzymuje się na podobnym poziomie.

Wnioski

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy uznać można za zadowalający. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-technicznego. Pracodawcy zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej systematycznie poprawiają warunki sanitarne w pomieszczeniach pracy i pomieszczeniach higienicznosanitarnych.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Przeważnie występuje on powyżej wartości dopuszczalnej w zakładach branży drzewnej i meblarskiej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie starszego typu.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracy, gdzie występują przekroczenia natężenia hałasu są zobowiązani do stosowania ochronników słuchu, natomiast pracodawcy powinni regularnie przeprowadzać pomiary natężenia hałasu i dążyć do obniżania jego poziomu.

Wciąż nie istnieje szczepionka przeciwko boreliozie, więc nadal odnotowywane są przypadki boreliozy jako choroby zawodowej.

Prowadzone działania profilaktyczne Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakładach pracy polegające na kontroli przeprowadzania badań i pomiarów środowiska pracy, żądania wyposażania pracowników w środki ochrony indywidualnej, kontroli badań profilaktycznych

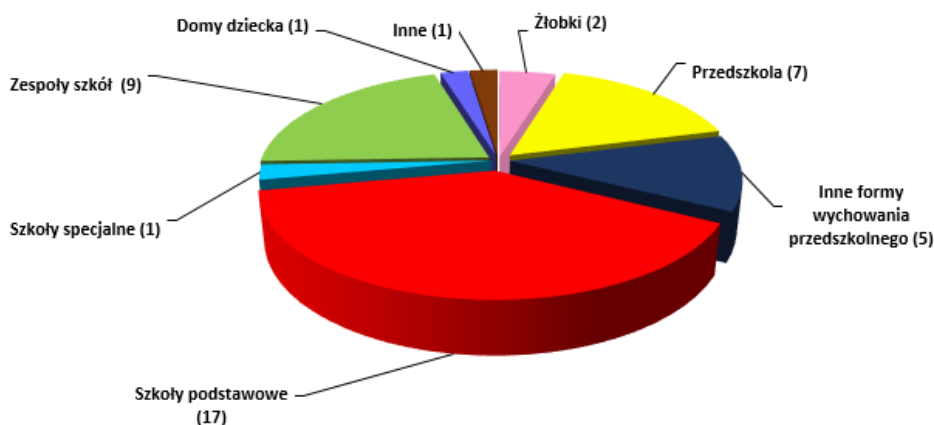
pracowników, wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, przynoszą efekty w postaci braku zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy.

e. Higiena Dzieci i Młodzieży

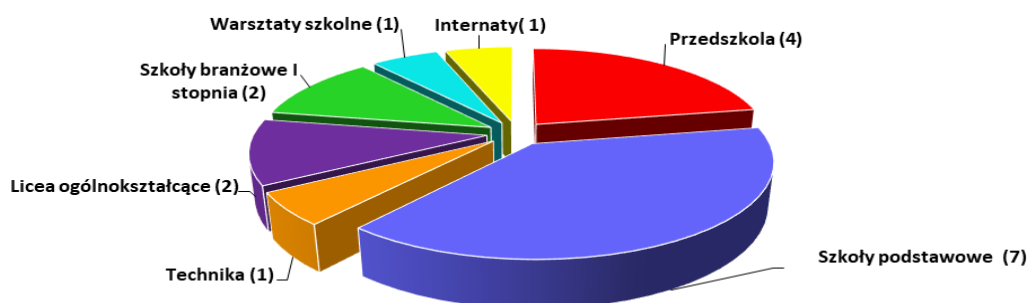
W 2021 r. ewidencją objętych było 43 placówki oświatowo-wychowawcze oraz 16 turnusów wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

W związku z epidemią SARS-CoV-2 i ograniczeniem kontroli na rzecz innych działań przeciwepidemicznych skontrolowano 18 placówek stałych oraz 11 turnusów wypoczynku. W ubiegłym roku przeprowadzono łącznie 35 kontroli.

Zakres większości kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych placówkach obejmował ocenę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do kontrolowanych pomieszczeń i używanego w nich sprzętu oraz utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego nieruchomości, ocenę przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz przepisów przeciwepidemicznych w związku z COVID-19.

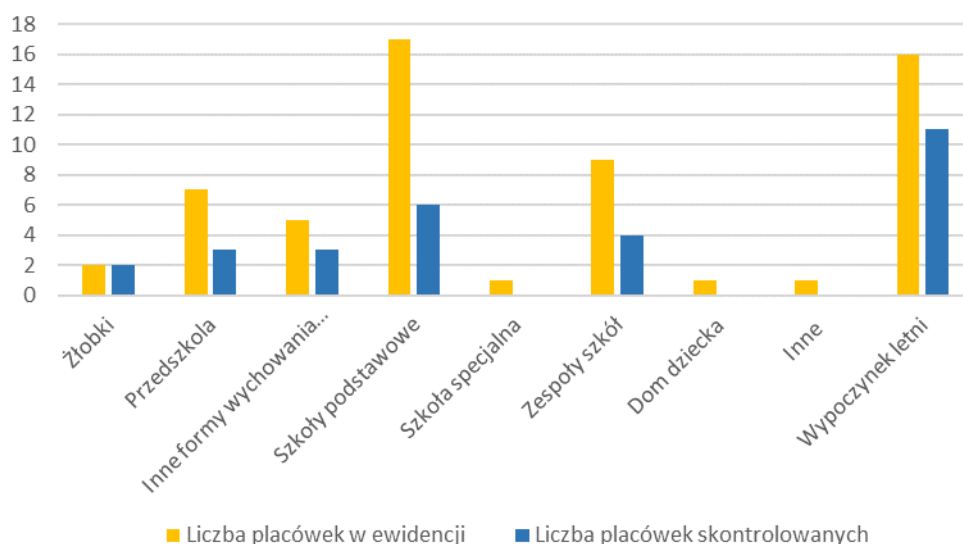
Rys. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze według ewidencji na dzień 31.12.2021 r.

Rys. 2. Placówki funkcjonujące w zespołach szkół według ewidencji na dzień 31.12.2021 r.

Zmiany w ewidencji nadzorowanych placówek oświatowo-wychowawczych

Na mocy uchwały Nr XXII/203/20 Rady Gminy Biskupiec z dnia 11 grudnia 2020 r. Szkoła Podstawowa Specjalna w Krotoszynach z dniem 31 sierpnia 2021 r. została zlikwidowana. Część pomieszczeń po szkole przejęło funkcjonujące w tym samym budynku Publiczne Przedszkole w Krotoszynach.

Stan sanitarno-techniczny obiektów

W 2021 r. przeprowadzono 18 kontroli placówek oświatowo-wychowawczych. Na poprawę warunków w nadzorowanych placówkach stałych toczyło się 10 postępowań administracyjnych, w tym 8 z lat ubiegłych. W roku ubiegłym wszczęto dwa postępowania administracyjne w stosunku do Gminy Biskupiec. Dotyczyły one podległych organowi prowadzącemu placówek: Publicznego Przedszkola w Krotoszynach i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipinkach. W obu ww. placówkach nieprawidłowości dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego urządzeń na placu zabaw. Ponadto w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lipinkach stwierdzono, że oprawy oświetleniowe w większości pomieszczeń były w złym stanie sanitarno-technicznym.

Poprawa stanu sanitarno-technicznego publicznych placówek oświatowo-wychowawczych leży w gestii samorządów lokalnych i to ich przychylność i pomoc finansowa ma wpływ na ilość i wielkość remontów w nich przeprowadzanych oraz zakup nowego, certyfikowanego wyposażenia i sprzętu. W 2021 r. wyegzekwowano 1 decyzję administracyjną z 2017 r. oraz 2 decyzje z bieżącego roku.

Ze względu na mocno ograniczoną pomoc finansową ze strony samorządów, w placówkach oświatowych nie przeprowadzono w 2021 r. koniecznych remontów i modernizacji, co skutkowało niewykonaniem decyzji z lat poprzednich. W związku z brakiem poprawy warunków wystawiono na wnioski stron 6 decyzji prolongujących terminy usunięcia nieprawidłowości w następujących placówkach:

- w **Publicznym Przedszkolu w Krotoszynach** decyzja prolongująca (trzecia z kolei) termin zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w przejętych po szkole specjalnej dwóch salach przedszkolnych - *termin wykonania do 30 września 2022 r.*;
- w **Zespole Szkolno Przedszkolnym w Lipinkach** decyzja prolongująca (czwarta z kolei) termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego sufitów, ścian, stolarki okiennej w trzech salach lekcyjnych i na korytarzu oraz w trzech salach lekcyjnych zapewnienia ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem - *termin wykonania do 31 grudnia 2021 r.*;
- w **Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szwarcenowie** decyzja prolongująca (czwarta z kolei) termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ram okiennych od zewnętrznej strony sali gimnastycznej - *termin wykonania do 31 sierpnia 2022 r.*
- w **Szkole Podstawowej Nr 3 im. Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim** decyzja prolongująca (czwarta z kolei) termin doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitu w sali gimnastycznej - *termin wykonania do 31 sierpnia 2021 r. - decyzja z 2017 r. wykonana.*
- w **Zespole Szkół w Bielicach** decyzja prolongująca (szósta z kolei) termin zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach szkolnych – *termin wykonania do 31 sierpnia 2023 r.*;
- w **Zespole Szkół im. Cypriana Kamila w Nowym Mieście Lubawskim** decyzja prolongująca termin zapewnienia właściwego stanu technicznego okien w auli – *termin wykonania do 31 grudnia 2022 r.*

Rok 2022 będzie kolejnym rokiem, w którym będą prowadzone postępowania administracyjne z lat ubiegłych w 6 placówkach oświatowo-wychowawczych Gminy Biskupiec (Szkola Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Biskupcu, Szkoła Podstawowa w Ostrowitem, Publiczne Przedszkole w Krotoszynach, Zespół Szkolno Przedszkolny w Lipinkach, Zespół Szkolno Przedszkolny w Szwarcenowie, Zespół Szkół w Bielicach) oraz w Zespole Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Nowym Mieście Lubawskim, którego organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe.

Zmiany w funkcjonowaniu placówek oświatowo-wychowawczych w związku z trwającą epidemią

Ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2 rok 2021 był drugim rokiem z kolei, w którym edukacja była prowadzona w znacznej mierze w formie zdalnej.

W związku z dynamiczną sytuacją epidemiczną kalendarium najważniejszych zmian w systemie oświaty w 2021 r. przedstawiał się następująco:

- od 19 października 2020 r. szkoły ponadpodstawowe, a od 24 października 2020 r. klasy IV-VIII szkół podstawowych do 16 maja 2021 r. – nauczanie zdalne;
- od 9 listopada 2020 r. do 17 stycznia 2021 r. – klasy I – III szkół podstawowych – nauczanie zdalne;
- od 18 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2021 r. – klasy I-III szkół podstawowych- nauczanie stacjonarne;
- od 1 marca 2021 r. do 14 marca 2021 r. – klasy I-III szkół podstawowych województwa warmińsko-mazurskiego - nauczanie hybrydowe;
- od 15 marca 2021 r. do 21 marca 2021 r. – klasy I-III szkół podstawowych 4 województw, w tym warmińsko-mazurskiego – nauczanie hybrydowe;
- od 22 marca 2021 r. do 25 kwietnia 2021 r. – klasy I –III szkół podstawowych – nauczanie zdalne;
- od 29 marca 2021 r. do 18 kwietnia 2021 r. zamknięte przedszkola;
- od 26 kwietnia 2021 r. do 2 maja 2021 r. – klasy I-III szkół podstawowych 11 województw, w tym warmińsko-mazurskiego – nauczanie hybrydowe;
- od 3 maja 2021 r. klasy I-III szkół podstawowych w całym kraju wróciły do nauki stacjonarnej;
- od 17 maja 2021 r. do 30 maja 2021 r. klasy IV-VIII szkół podstawowych i szkoły ponadpodstawowe – nauka w trybie hybrydowym;
- od 31 maja 2021 r. uczniowie powrócili do regularnej nauki stacjonarnej;
- 25 czerwca 2021 r. zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w roku szkolnym 2020/2021;
- 1 września 2021 r. wszyscy uczniowie rozpoczęli naukę stacjonarną;
- od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r. nauczanie zdalne dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych (przerwa świąteczna od 23 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r.).

W momencie wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego w placówce oświatowo-wychowawczej, tj. potwierdzenia zakażenia SARS-CoV-2 u ucznia lub nauczyciela, dyrektorzy ww. placówek za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego zawieszają zajęcia w formie stacjonarnej. Zawieszenie zajęć i zdalny tryb nauczania może dotyczyć oddziału przedszkolnego, klasy bądź całej szkoły czy przedszkola w zależności od ustalonej w trakcie dochodzenia epidemiologicznego liczby osób ze styczności z osobą zakażoną koronawirusem.

W 2021 r. zostało wydanych 172 opinie sanitarnych na zawieszenie zajęć w nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych, o 143 więcej niż w 2020 r., w którym wydano 29 opinie na zmianę trybu nauczania.

Higiena procesu nauczania

Podczas nadzoru sanitarnego Państwowa Inspekcja Sanitarna oceniała również organizację higieny procesu nauczania. Zagadnienie to w roku sprawozdawczym miało być realizowane dwutorowo – poprzez ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii oraz analizę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych,

W 2021 r. ze względu na sytuację epidemiologiczną i funkcjonowaniem szkół przez znaczną część roku w trybie zdalnym nie dokonano zaplanowanej kontroli oceny dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci.

Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych z punktu widzenia wymogów higieny procesów nauczania przeprowadzono w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Lipinkach. Oceniono rozkład zajęć lekcyjnych w 8 oddziałach, w tym w 1 oddziale stwierdzono plan ułożony niezgodnie z zasadami higieny. Nieprawidłowości dotyczyły braku równomiernego rozłożenia godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia, tj. różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny. Polecono uwzględnić powyższe wymagania przy układaniu nowego rozkładu zajęć lekcyjnych. Według oświadczenia dyrektora występuje szereg ograniczeń i uwarunkowań, które muszą być wzięte pod uwagę podczas planowania zajęć tygodniowych: ograniczona dyspozycyjność nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy i łączenia przez nich etatu w różnych szkołach, konieczności dostosowania rozkładu zajęć lekcyjnych do odjazdu autobusów szkolnych dowożących dzieci, łączenia zajęć oddziałów ze względu na zbyt małą liczbę uczniów.

Sezonowe placówki wypoczynku dzieci i młodzieży

Latem mimo trwania epidemii SARS-CoV-2 na terenie powiatu nowomiejskiego zorganizowano dla dzieci i młodzieży 16 turnusów wypoczynku, które odbywały się w ścisłym reżimie sanitarnym. Organizację letniego wypoczynku poprzedziło wydanie wytycznych MEN, MZ i GIS, w których określono zasady jego bezpiecznego funkcjonowania. Skontrolowano 11 turnusów wypoczynku letniego, na których odpoczywało 528 dzieci. Stwierdzone nieprawidłowości były usuwane na bieżąco, w trakcie kontroli.

Turnusy letniego wypoczynku wyjazdowe odbyły się w 2021 r. podobnie jak w latach ubiegłych w następujących obiektach: Ośrodku Wypoczynkowym „HARTEK” w Ostaszewie, bazie obozowej Hufca Związku Harcerstwa Polskiego Nowe Miasto Lubawskie w Gaju, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Nowym Mieście Lubawskim oraz w Kaczym Bagnie.

Wnioski

Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w obszarze higieny dzieci i młodzieży w 2021 r. podobnie, jak w 2020 r. różniło się znacząco do lat poprzednich z uwagi na ogłoszony na terenie kraju stan epidemii. Spadek kontroli w placówkach nauczania i wychowania podyktowany był panującą sytuacją epidemiologiczną w kraju, jak również czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty, wynikającym z regulacji obowiązujących przepisów prawnych.

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego w placówkach oświatowo-wychowawczych i nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży, poza zagadnieniami ujętymi w formularzach kontrolnych weryfikowano stosowanie procedur przeciwepidemicznych, przestrzeganie zasad higieny, a także stosowanie przez dyrektorów placówek oraz organizatorów wypoczynku wszelkich obostrzeń.

Rok 2021 był rokiem ścisłej współpracy z placówkami nauczania i wychowania w związku z koniecznością zawieszania zajęć stacjonarnych w razie wystąpienia w placówce potwierdzonego przypadku zakażenia SARS-Co-2 i objęcia kwarantanną osób ze styczności z zakażonym. Wydano 172 opinie sanitarne dotyczące zawieszenia zajęć w szkołach i w przedszkolach oraz zmiany trybu nauczania na zdalny lub hybrydowy. Wprowadzanie danych osób z bliskiego kontaktu z osobą zakażoną wirusem SARS-CoV-2 przez przedstawicieli placówek oświatowych do systemu SEPIS za pomocą formularza online oraz przekazywanie przez nich informacji o kwarantannie tym osobom bardzo usprawniło Inspekcji Sanitarnej proces kierowania na kwarantannę ze styczności.

IV. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Komórka organizacyjna Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczy w procesie inwestycyjnym dokonując uzgodnień począwszy od projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po uczestniczenie w odbiorach inwestycji. Działania te mają na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego powiatu. Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określony w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r., poz. 195) pozostaje niezmienny od wielu lat.

Tabela 1. Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

1.	Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2.	Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3.	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i co do ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
4.	Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez właściwy organ.
5.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.
6.	Przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie realizacji oraz wizji lokalnych.
7.	Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań sanitarnohigienicznych.

W 2021 roku zaopiniowano **24** dokumentacje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym **1** dokument zaopiniowano negatywnie. Przyczyną opinii negatywnej było niezachowanie ładu przestrzennego poprzez wyznaczenie terenu zabudowy produkcyjnej w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W przypadku **6** dokumentów wydano opinie z uwagami.

Przed przystąpieniem do opracowania ww. dokumentacji planistycznych, powiatowy inspektor wydaje opinię co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W roku 2021 wydano **12** opinii dla prognoz.

W przypadku **3** postępowań zwrócono się do organu opracowującego projekt dokumentu o uzupełnienie informacji niezbędnej do wydania właściwej merytorycznie opinii sanitarnej.

Łącznie zarejestrowano **36** spraw (53 w 2020 r.).

Wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Istotną kwestią w działalności państwowej inspekcji sanitarnej jest wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Postępowanie prowadzone jest na wniosek wójta/burmistrza przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez ww. organy. W przedmiotowym rozporządzeniu przedsięwzięcia podzielono na 2 grupy: (I grupa) mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i (II grupa) mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku I grupy raport jest obligatoryjny i na jego podstawie uzgadnia się warunki realizacji danego przedsięwzięcia lub wydaje się opinię negatywną. W przypadku II grupy opinia wydawana jest na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia i dotyczy konieczności lub braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla I grupy przedsięwzięć wydano **5** opinii sanitarnych (6 w 2020 r.). W **4** przypadkach uzgodniono warunki realizacji, a dla **1** inwestycji wydano opinię negatywną.

Uzgodniono inwestycje związane z budową:

- 1 instalacji do tuczu trzody chlewnej (1996 szt. tuczników, 279,44 DJP),
- 3 instalacji fotowoltaicznych.

Opinia negatywna dotyczyła instalacji fotowoltaicznej polegającej na „Budowie farmy fotowoltaicznej „Bagno1” o mocy do 65 MW wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą zlokalizowanej na działkach ewidencyjnych nr 48/2 oraz 56/17 obręb Bagno, gm. Nowe Miasto Lubawskie”. W obrębie do 100 m od granicy terenu przewidzianego pod instalację paneli stwierdzono wiele budynków mieszkalnych jedno i wielorodzinnych. W rejonie miejscowości Jamielnik jest to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zlokalizowana w odległości 19,39 m – najbliższy budynek mieszkalny i kolejne w następujących odległościach w [m] 30,88, 37,25, 42,63, 59,30, 60,58. Z kolei w rejonie miejscowości Bagno zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i budynek usługowy. Najbliższy budynek niemieszkalny istnieje 2,70 m od granicy działki, usługowy - 10,40 m, a budynki wielorodzinne ok. 39,00 m. W dokumentacji ww. inwestycji wariant inwestorski i alternatywny zostały porównane w zakresie oddziaływania na ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby, siedliska przyrodnicze, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zabytki, krajobraz kulturowy, formy ochrony przyrody. Jakkolwiek oddziaływania obu wariantów w wielu kwestiach są zbieżne, to jednak w treści uzupełnienia do raportu zauważono, że inwestycja w racjonalnym wariantcie alternatywnym nie będzie uciążliwa dla mieszkańców działek zabudowanych, położonych bezpośrednio przy elementach instalacji, co pozytywnie wpłynie na samopoczucie i życie mieszkańców tych działek. W zakresie krajobrazu, oddalenie inwestycji sprawi, że negatywne postrzeganie inwestycji będzie ograniczone. Zgodnie z treścią uzupełnienia, oddalenie od zabudowań mieszkalnych będzie znaczące i wyniesie co najmniej 300 m. Mając powyższe na uwadze, w tym zasadę przezorności uznano, że pozytywna opinia sanitarna dla realizacji inwestycji jest możliwa wyłącznie w przypadku realizacji inwestycji w racjonalnym wariantcie alternatywnym za zgodą inwestora.

Dominującym rodzajem inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w roku 2021 były farmy fotowoltaiczne. W latach ubiegłych były to obiekty inwentarskie. Obecna sytuacja na rynku drobiu i trzody chlewnej samoistnie zahamowała rozwój gospodarstw hodowlanych. Dodatkowo pojawiły się choroby zwierząt: afrykański pomór świń i ptasia grypa.

W przypadku fotowoltaiki nastąpił gwałtowny rozwój technologii oraz planowanych inwestycji. Związane jest to m.in. z celem OZE dla Polski. Wielu rolników oddaje

w dzierżawę ziemię rolną klas gorszych i słabych pod farmy fotowoltaiczne. W gminie Biskupiec w powiecie nowomiejskim ten trend jest szczególnie uwidoczniiony z uwagi na dobre warunki przyłączeniowe do GPZ 110 kV oraz liczne użytki rolne.

PPIS w Nowym Mieście Lubawskim oceniając zagrożenia dla zdrowia ludzi od strony farm fotowoltaicznych kieruje się przede wszystkim powierzchnią farmy w [ha] i jej mocą w [MW], analizami akustycznymi, krajobrazowymi, emisją promieniowania elektromagnetycznego, odległością od zabudowy mieszkaniowej, zachowaniem ładunku przestrzennego. W 2021 roku zauważono politykę lokalizowania dużych farm fotowoltaicznych w sposób otaczający zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z 4 stron i pozostawianie wyłączenie drogi dojazdowej do zabudowań. Do sytuacji takich dochodzi w przypadku mieszkańców wsi, którzy sprzedali ziemię innemu rolnikowi, a sobie pozostawili wyłącznie wydzielony obszar działki, obejmujący siedlisko z zabudowaniami. W przypadku wybudowania farmy fotowoltaicznej, teren działki z zabudową zagrodową/mieszkaniową stanowić będzie swoistą enklawę pośród tysięcy paneli fotowoltaicznych. Może to utrudnić lub całkowicie zaburzyć funkcjonowanie mieszkających tam osób. Teren zabudowy mieszkaniowej jest obszarem o szczególnym znaczeniu, służy do zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców, co w konsekwencji ma istotny wpływ na ich zdrowie. W przypadku opiniowania tego typu instalacji, wysyłane są pisma do inwestorów z ewentualną możliwością zmiany położenia konstrukcji wsporczych paneli, tj. odsunięcia ich od zabudowy mieszkaniowej. Inwestorzy w większości przypadków przychylają się do pism inspektora sanitarnego.

W przypadku ferm zwierząt, PPIS kieruje się przede wszystkim wielkością obsady w DJP fermy wielkoprzemysłowej, odległością projektowanych zabudowań inwentarskich od istniejących terenów zwartej zabudowy wsi, usytuowaniem budynków inwentarskich na tle dominujących kierunki wiatrów, występowaniem naturalnych stref buforowych (rozległe użytki rolne, kompleksy leśne), wpływających na ograniczenie rozprzestrzeniania się substancji odorowych z ferm. Ważna jest również wielkość i lokalizacja areału użytków rolnych hodowcy.

Dla II grupy przedsięwzięć wydano **81** opinii sanitarnych (55 w 2020 r.), w tym dla **5** przedsięwzięć stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Konieczność raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagano dla budowy:

- 4 instalacji paneli fotowoltaicznych,
- 1 instalacji związanej z przetwarzaniem odpadów.

Łącznie w ramach opiniowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (I i II grupa) zarejestrowano **86** wniosków (66 w 2020 r.).

Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

Bardzo istotną kwestią w działalności inspekcji sanitarnej jest uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. W 2021 roku wydano **36** pozytywnych opinii sanitarnych dla dokumentacji projektowych inwestycji (40 w 2020 r.), w tym **4** dokumentacje zaopiniowano pozytywnie z zastrzeżeniami. Bardzo dużo uwagi poświęca się projektom budowlanym placówek oświatowych. Kluczowa jest m.in. właściwa lokalizacja sal lekcyjnych, zapewniająca właściwy, tj. co najmniej 3 godzinny czas nasłonecznienia (liczony w dniach równonocy - 21 marca i 21 września - w godzinach 8.00-16.00). Dopływ światła słonecznego powinien być zapewniony z lewej strony patrząc w kierunku tablicy. Sale lekcyjne muszą zapewnić odpowiednią powierzchnię przypadającą na 1 ucznia oraz być wyposażone w meble certyfikowane przystosowane do wzrostu uczniów. W obiekcie musi być zapewniona odpowiednia ilość urządzeń sanitarnych dla uczniów na każdej kondygnacji. Urządzenia sanitarne muszą być przystosowane do wieku dzieci. Podobnie jak w latach poprzednich wiele uwagi poświęca się również budynkom, w którym planowana jest produkcja żywności i żywienie zbiorowe. Ważne jest tutaj rozdzielenie stref o różnych wymaganiach higieniczno-sanitarnych tj. pomieszczeń magazynowych, socjalnych, gospodarczych, obróbki wstępnej, produkcji właściwej, ekspedycji, sali konsumenckiej, zmywalni naczyń, odpadów. Ważna jest również właściwa wentylacja pomieszczeń, w których występują procesy emitujące duże ilości ciepła i pary wodnej. Stosowane są wówczas specjalistyczne okapy wentylacyjne o ustalonych gabarytach i wydajności wywiewu.

Wydane opinie dotyczyły następujących obiektów budowlanych:

- obiektów inwentarskich – 15 opinii;
- obiektów usługowych i mieszkalno-usługowych – 17 opinii;
- obiektów produkcyjnych - 3 opinie;
- zakładów nauczania i wychowania – 1 opinia.

Ważniejsze projekty inwestycji uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim, istotne dla lokalnej społeczności.

- „Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Biskupcu wraz z łącznikiem i dodatkowymi pomieszczeniami do zajęć dydaktycznych oraz niezbędną infrastrukturą techniczną” na działkach nr 450, 450/1 obręb Biskupiec. Halę sportową zaprojektowano o wymiarach wewnętrznych 44,22 x 26,69 m i wysokości maksymalnej ok. 8 m. Na hali sportowej wyznaczono boisko do piłki ręcznej o wymiarach 40 x 20 m, boisko do koszykówki o wymiarach 15 x 28 m, boisko do siatkówki o wymiarach 9 x 18 m. Dodatkowo 3 pełnowymiarowe boiska do siatkówki i 3 boiska treningowe do koszykówki wyznaczono w poprzek płyty głównej. Przy płycie wyznaczono widownię na 160 miejsc. Kondygnację piętra hali sportowej przeznaczono na galerię – widownię na 90 miejsc oraz pomieszczenia magazynowe i techniczne.
- „Hala produkcyjna” na działkach nr 18/2, 19/2 i 30 obręb 4 Nowe Miasto Lubawskie. Budynek stanowi uzupełnienie zabudowy przemysłowej Przedsiębiorstwa Drzewnego „JAWOR” i przeznaczony będzie do produkcji półfabrykatów do produkcji podłóg drewnianych warstwowych. W hali przewidziano mechaniczną obróbkę drewna iglastego i liściastego, sklejki i płyt drewnopochodnych w celu uzyskania „surowych” podłóg warstwowych. Obiekt przewidziano jako prostą bryłę złożoną z dwóch części: parterowej hali prostopadłościowej o wymiarach 84,60 x 39,94 m z dachem symetrycznym dwuspadowym i wysokości kalenicy ok. 10 m, murowanego budynku socjalno-warsztatowego na planie prostokąta o wymiarach 8,80 x 39,94 m dachem płaskim jednospadowym o wysokości ok. 12 m. W budynku przewidziano zatrudnienie do 40 osób na jednej zmianie (praca 3 – zmianowa).
- „Przebudowa części budynku na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy – kategoria obiektu – XI”, zlokalizowanego na działce nr 151/15, obręb 5 Nowe Miasto Lubawskie. Istniejący budynek to obiekt po byłej szkole, w którym aktualnie na parterze funkcjonuje ŚDS. Przebudowa obejmie piętro i poddasze użytkowe. Obiekt funkcjonował będzie w oparciu o przepisy rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 249). ŚDS to ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Przedmiotowy obiekt przewidziano jako ŚDS typu C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Aktualnie liczba miejsc wynosi 30, a po przebudowie założono ich zwiększenie do 60 osób. Pomieszczenia w budynku mają powierzchnię użytkową 755,37 m².
- „Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Nowym Grodzicznie” zlokalizowanej na działkach nr 221/7, 209/9 obręb 10 Nowe Grodzicznie, gmina Grodzicznie, powiat nowomiejski, woj. warmińsko-mazurskie. Pobór wody z ujęcia reguluje pozwolenie wodnoprawne z dnia 03.08.2015 r., znak: OŚ.6341.18.2015.TG wydane przez Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim. Pobór wód odbywa się ze studni głębinowej nr 1 i nr 3 (ujęcie rezerwowe) i wynosi $Q_{sr,d} = 1162,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Celem planowanej przebudowy jest modernizacja obiektów i urządzeń istniejącej stacji uzdatniania wody. W rozwiązaniach projektowych inwestycji przewidziano zmodernizowanie i remont istniejącego budynku stacji wraz z rozbudową oraz wymianą urządzeń do uzdatniania wody, wykonanie nowych instalacji wod-kan., elektrycznych, wymianę pomp i obudów studni głębinowych, budowę 2 stalowych zbiorników magazynowych (wyrównawczych) o pojemności 150 m³ wraz z instalacją, wykonanie nowych rurociągów doprowadzających wodę ze studni do budynku stacji, budowę studni neutralizacji chloru, wymianę ogrodzenia terenu stacji uzdatniania, wykonanie oświetlenia zewnętrznego, budowę nowej nawierzchni dojazdowej i placów.

Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych oraz ich wpływ na stan sanitarnohigieniczny terenu działalności Powiatowej Stacji.

Ostatnim etapem działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. W ramach kontroli sprawdza się wykonanie budynku zgodnie z projektem budowlanym oraz spełnienie wymogów sanitarnohigienicznych. W 2021 r. przeprowadzono łącznie 6 kontroli (10 w 2020 r.), w tym:

- 5 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy prawo budowlane,
- 1 kontrolę na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Obiekty, które były przedmiotem kontroli zostały zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym.

Ogółem wydano 6 opinii sanitarnych dla skontrolowanych inwestycji (18 w 2019 r., 8 w 2020 r.). Utrzymująca się od dwóch lat mniejsza liczba kontroli spowodowana jest wprowadzeniem od 20 marca 2020 r. stanu epidemii w Polsce i znaczącym ograniczeniem pracy w terenie.

Tabela 2. Wykaz obiektów uruchamianych obiektów istotnych dla lokalnej społeczności, w których uczestniczył Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

<p>1. Zakłady pracy zatrudniające powyżej 10 osób</p>	<p>1. „Rozbudowa istniejącego zakładu o halę produkcyjno-magazynową z infrastrukturą towarzyszącą, dz. nr 16/6, 12/4 obręb 10 Nowe Miasto Lubawskie. Układ funkcjonalny budynku stanowi jedno duże pomieszczenie (hala produkcyjno-magazynowa o pow. 5148,62 m²) oraz niewielki magazyn, pomieszczenia WC oraz pomieszczenie gospodarcze. Powierzchnia użytkowa całkowita wynosi 5277,98 m². Część socjalna dla pracowników fizycznych (szatnie, umywalnie z natryskami, jadalnia) została zapewniona w istniejącym budynku połączonym z halą produkcyjno-magazynową obudowanym, ogrzewanym przejściem. W istniejącej części socjalnej zapewniono dodatkowe indywidualne szafki szatniowe dwudzielne i dostęp do urządzeń higienicznosanitarnych dla pracowników przebywających na nowej hali (do 30 osób/zmianę). Zgodnie z ustaleniami kontroli w hali produkcyjnej przebiegać będą procesy klejenia bloków formatek drewnianych, oklejanie folią formatek płyty wiórowej, rozkrój formatki płyty wiórowej. Obiekt stanowi rozbudowę istniejącego zakładu produkcyjnego MM „Szynaka – Interline” Sp. z o.o., wchodzącego w skład Grupy Meblowej Szynaka.</p>
---	--

	<p>2. „Hala produkcyjna przetwórstwa papieru z częścią socjalną wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną” na działkach nr 44/6, 44/37, 44/38 obręb Bielice. Układ funkcjonalny budynku stanowi jedno duże pomieszczenie produkcyjne oraz zaplecze socjalno-biurowe. Hala produkcyjna o pow. 1295,70 m² ma kształt prostokąta i przewidziano ją do ustawienia 4 maszyn do wyrobu opakowań kartonowych, papieru toaletowego, ręczników papierowych. Część hali przewidziano na miejsce składowania gotowego wyrobu. W hali przewidziano zatrudnienie (do 10 mężczyzn/zmianę, do 5 kobiet/zmianę, praca 3-zmianowa). Łączna powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 1561,00 m².</p>
<p>2. Obiekty handlowe i usługowe</p>	<p>1. „Budynek handlowo-usługowy „DINO” wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”, dz. nr 137/4, 137/9 obręb Jamielnik. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 533,80 m², w tym powierzchnia sali sprzedaży 400,00 m².</p> <p>2. „Budynek handlowo-usługowy „DINO” wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”, dz. nr 1155/6 obręb Kurzętnik. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 526,90 m², w tym powierzchnia sali sprzedaży 400,00 m².</p> <p>3. „Punkt apteczny”, Tereszewo 19, 13-306 Kurzętnik. W miejscowości Tereszewo reaktywowano punkt apteczny przy budynku Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Tereszewie. Na potrzeby przedmiotowego punktu aptecznego wydzielono: izbę ekspedycyjną, pomieszczenie archiwum, magazyn produktów leczniczych, pomieszczenie sanitarne, komorę przyjęć, komunikację. Powierzchnia użytkowa lokalu wynosi 44,40 m².</p>
<p>3. Inne obiekty użyteczności publicznej</p>	<p>1. „Remont i przebudowa wnętrza dawnego kościoła ewangelickiego w celu utworzenia Centrum Informacji Turystycznej i Promocji Kultury w Nowym Mieście Lubawskim na działkach nr 213 i 214 obręb 9 miasto Nowe Miasto Lubawskie. Przedmiotem czynności odbiorowych był dawny kościół ewangelicki, pełniący dotychczas funkcję kina i restauracji, w celu dostosowania obiektu do funkcji nowoczesnej sali kinowej i sali wielofunkcyjnej oraz lokalnego ośrodka kultury. Na parterze usytuowano strefę centralną - salę wielofunkcyjną (kinowo-widowiskową), która przechodzi w balkon stały przynależny do kondygnacji piętra, przy czym obydwie powierzchnie stanowią funkcjonalną całość ze względu na umieszczenie tam trybuny dla widzów (85 miejsc na balkonie, 112 miejsc na trybunie mobilnej z pierwszym rzędem demontowanym – 14 miejsc). Siedzenia trybuny przewidziano jako składane, umieszczone w rzędach po 14, wejście na trybunę jednostronne, przyścienne. Wysokość umieszczenia ostatniego rzędu siedzeń (+4,42 m). W pozostałej części parteru usytuowano Centrum Informacji Turystycznej. W piwnicy wykonano zaplecze higienicznosanitarne dla gości obiektu. Garderoby z zapleczem higienicznosanitarnym usytuowano na I i II piętrze budynku. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń w budynku wynosi 607,13 m². Wysokość pomieszczenia sali wielofunkcyjnej wynosi 9,15 m.</p>

Podsumowanie

Łącznie w ramach działalności nadzorczej zajmowano stanowisko 197 razy (193 razy w 2020 r.). Na tę liczbę składają się przeprowadzono kontrole (6), wydane opinie, postanowienia i stanowiska zajęte w formie pisma informacyjnego (191).

W związku z dokonanymi czynnościami kontrolnymi, opiniowaniem projektów budowlanych i wyrażeniem zgód, wydano 45 decyzji płatniczych (47 w 2020 r.).

Wnioski

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny, którego działalność kończy się w momencie odbioru inwestycji, wyprzedza działanie służb nadzoru bieżącego i obejmuje egzekwowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie: lokalizowania, projektowania, realizacji i przekazywania do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach działalności współpracowano na bieżąco z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przekazywania wydawanych opinii sanitarnych i pism.

V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Działania promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2021 roku z powodu wprowadzenia w Polsce stanu epidemii i obostrzeń z powyższym związanych oraz przesunięciem pracowników inspekcji do pracy związanej z zapobieganiem szerzenia się COVID-19 opierały się od marca 2021 r. głównie na pracy przy pomocy elektronicznych środków przekazu tj. poczta elektroniczna, strona internetowa oraz Facebooka Powiatowej Stacji.

Współpracowano w realizacji niżej wymienionych programów głównie z placówkami nauczania i wychowania wszystkich poziomów edukacyjnych, a także z jednostkami samorządu terytorialnego, policją, placówkami służby zdrowia, ośrodkami kultury, sportu i rekreacji.

Interwencje programowe

Wszystkie interwencje programowe za wyjątkiem „Krajowego Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” realizowane są w zgodzie z rokiem szkolnym w placówkach edukacyjnych.

Tab. 1. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji programowych. Zestawienie roku szkolnego 2020/2021 w porównaniu do roku szkolnego 2019/2020.

Lp.	Nazwa programu	Liczba placówek realizujących w roku 2019/2020	Liczba odbiorców w roku 2019/2020	Liczba placówek realizujących w roku 2020/2021	Liczba odbiorców w roku 2020/2021
INTERWENCJE PROGRAMOWE					
1	„Trzymaj Formę!”	19	238	20	1804
2	„Czyste powietrze wokół nas”	20	827	18	801
3	„Bieg po zdrowie”	3	97	3	141
4	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	4	787	4	327
5	„Wybierz życie - pierwszy krok”	3	164	3	215
6	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	4	225	4	196
		<i>Rok 2020</i>	<i>Rok 2020</i>	<i>Rok 2021</i>	<i>Rok 2021</i>
7	„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”	2	46	17	161
OGÓLEM:		55	2384	69	3642

Program „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2020/2021 program skierowany był do uczniów szkoły podstawowej klas V, VI, VII, VIII.

W roku szkolnym 2019/2020 z uwagi na fakt przejścia szkół na nauczanie zdalnie realizacja programu została zawieszona. Jednak w następnym roku szkolnym tj. 2020/2021 realizacja programu odbyła się zgodnie z planem. Do realizacji XV edycji programu przystąpiło 20 szkół podstawowych i wszystkie powyższe szkoły zrealizowały program. Program zrealizowało 1291 uczniów i 513 rodziców/opiekunów. Niezbędne materiały oraz informacje w roku szkolnym 2020/2021 z racji pandemii oraz nauczania zdalnego zostały przekazywane do szkół drogą elektroniczną.

Program „ Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). W roku szkolnym 2020/2021 podobnie jak w roku poprzednim do programu przystąpiły 3 szkoły podstawowe, z liczbą 66 uczniów. Na poziomie szkoły w realizacji programu wzięło też udział 72 opiekunów/rodziców. Z uwagi na trwającą pandemię przeprowadzono instruktaże telefoniczne dla koordynatorów szkolnych oraz przekazano niezbędne materiały do realizacji programu.

Program „ Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów w tym dymu papierosowego. Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, zwiększenie poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów oraz zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy. Program jest skierowany i dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Edukacją programową objęto w roku szkolnym 2020/2021: 613 dzieci i 188 rodziców/opiekunów w 18 oddziałach przedszkolnych, w porównaniu z rokiem poprzednim w roku szkolnym

2020/2021 zmniejszyła się zarówno liczba szkół uczestniczących w programie jak i liczba osób go realizujących.

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawarte są w nim też elementy angażujące ich rodziców.

W programie „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w odniesieniu do roku szkolnego 2019/2020 w roku 2020/2021 liczba placówek realizujących program została utrzymana na tym samym poziomie, zmniejszyła się natomiast liczba osób uczestniczących w realizacji programu. W roku szkolnym 2019/2020 w realizacji programu uczestniczyło 238 uczniów i 123 ich opiekunów/rodziców, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 w realizacji uczestniczyło 206 uczniów i 121 opiekunów/rodziców. Przed rozpoczęciem realizacji programu zostały przeprowadzone także instruktaże telefoniczne dla koordynatorów szkolnych programu.

Program „Wybierz życie - pierwszy krok”

Program poświęcony jest profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz raka szyjki macicy i skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. W porównaniu z poprzednim roku szkolnym do programu przystąpiła taka sama ilość szkół w powiecie zwiększyła się natomiast liczba uczniów do 215 osób, w roku szkolnym w realizacji programu brało udział 160 uczniów. Przed rozpoczęciem realizacji programu w szkołach pracownik PSSE przeprowadził instruktaże telefoniczne dla szkolnych koordynatorów programy.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. W roku szkolnym 2020/2021 podobnie jak rok wcześniej programie wzięły udział 4 przedszkola / oddziały przedszkolne z terenu powiatu nowomiejskiego z liczą dzieci 162. W realizacji programu na poziomie szkoły uczestniczyło także 34 rodziców. Niezbędne materiały oraz informacje do realizacji programu w roku szkolnym 2020/2021 z uwagi na panującą pandemię zostały przekazywane do szkół drogą elektroniczną, jednocześnie każde

dziecko biorące udział w programie otrzymało w formie papierowej publikację „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Dnia 1 grudnia 2021 r. we współpracy z Oddziałem Rejonowym PCK w Nowym Mieście Lubawskim oraz Starostem Powiatowego została zorganizowana powiatowa konferencja z okazji obchodów Światowego dnia AIDS. Podczas konferencji pracownik PZiOZ PSSE w Nowym Mieście Lubawskim w swoim wystąpieniu poruszył zagadnienia związane z profilaktyką farmakologiczną HIV/AIDS. W trakcie konferencji podsumowano i rozdano nagrody w 2 konkursach tj. Konkursie wiedzy o AIDS i innych zakażeniach krwiopochodnych oraz Olimpiadzie promującej zdrowy styl życia. Konkursy podobnie jak konferencja zostały zorganizowane we współpracy z powyższymi instytucjami. W 2021 r. zadania związane z realizacją powyższego programu polegały również na umieszczaniu informacji edukacyjnych w mediach społecznościowych oraz stronie internetowej Powiatowej Stacji oraz rozesłaniu materiałów edukacyjnych za pomocą poczty elektronicznej do jednostek współpracujących.

Interwencje nieprogramowe

Działania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w zakresie interwencji nieprogramowych przez większą część roku 2021 z powodu pandemii COVID-19 polegały głównie na pracy przy pomocy elektronicznych środków przekazu tj. stronie internetowej, Facebooku, poczty elektronicznej, a także dystrybucji drukowanych materiałów edukacyjnych. Cyklicznie rozsyłano za pomocą poczty elektronicznej oraz prowadzono dystrybucję materiałów drukowanych do jednostek współpracujących, a także umieszczano na stronie internetowej i Facebooku Powiatowej Stacji materiały graficzne przygotowane przez Ministerstwo Zdrowia i GIS dotyczące m. in. profilaktyki Covid-19 i promujące szczepienia ochronne przeciwko koronawirusowi, a także innych zagadnień związanych z profilaktyką zdrowotną. Jednocześnie późną wiosną, latem oraz wczesną jesienią część działań przeprowadzano stacjonarnie.

Tab. 2. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji nieprogramowych w 2021 roku.

Lp.	Rodzaj i tytuł interwencji w zakresie:	Zasięg interwencji	Liczba działań	Liczba odbiorców
0		1	2	3
1.	Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia, profilaktyka używania e-papierosów.	ogólnopolski	1	89
2.	Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych.	ogólnopolski	1	30
3.	Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania. Profilaktyka używania napojów energetyzujących i suplementów diety.	wojewódzki	17	310
4.	Profilaktyka grypy.	ogólnopolski	1	30
5.	Światowy Dzień Zdrowia.	ogólnopolski	2	46
6.	Promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia.	ogólnopolski	1	11
7.	Promocja szczepień ochronnych. (W tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, „Europejski Tydzień Szczepień”, Szczepienia przeciw Covid-19).	ogólnopolski	24	734
8.	Profilaktyka wszawicy.	ogólnopolski	3	74
9.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych— gruźlica, meningokoki, wirusowe zapalenia wątroby B,C, kleszczowe zapalenie mózgu i inne.	ogólnopolski	13	446
10.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach; Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach.	ogólnopolski	2	60
11.	Bezpieczeństwo dzieci podczas wycieczki letniego i zimowego.	ogólnopolski	13	446
12.	Profilaktyka chorób – propagowanie zasad higieny osobistej i higieny rąk.	ogólnopolski	14	265
13.	Profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV2	ogólnopolski	11	341
14.	Profilaktyka wad postawy, higieny procesu nauczania – akcja ‘Moje dziecko idzie do szkoły’	wojewódzki	10	16
Ogółem:			112	1124

Do najważniejszych działań nieprogramowych jakie odbyły się w formie stacjonarnej niewątpliwie można zaliczyć działania w zakresie bezpieczeństwa dzieci podczas wycieczki letniego tj. akcję „**Zdrowe wakacje**”. Zajęcia edukacyjne poruszały następujące zagadnienia: profilaktyka chorób odkleszczowych, profilaktyka zatruc pokarmowych, profilaktyka zatruc grzybami, profilaktyka skutków nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, postępowanie podczas upałów, nawodnienie organizmu, profilaktyka COVID-19, promocja szczepień przeciwko COVID-19, profilaktyka używania środków psychoaktywnych. Pracownik Powiatowej stacji przeprowadził w okresie letnim 8 zajęć

edukacyjnych dla dzieci i młodzieży wycieczających na terenie powiatu nowomiejskiego, łącznie w zajęciach wzięło udział 384 obozowiczów i 20 opiekunów.

Zajęcia edukacyjne podczas letniego wypoczynku – MOSiR Nowe Miasto Lubawskie

We wrześniu 2021 roku odbyło się 7 zajęć edukacyjnych dla rodziców klas I w 5 szkołach podstawowych powiatu nowomiejskiego w ramach akcji „**Moje dziecko idzie do szkoły**”. Edukacją objęto ok. 110 rodziców/opiekunów, a zajęcia dotyczyły m.in. profilaktyki wad postawy, higieny procesu nauczania, racjonalne żywienie dzieci, znaczenie drugich śniadań oraz wody w prawidłowym żywieniu dzieci, a także zasad bezpiecznego użytkowania telefonów komórkowych oraz kuchenek mikrofalowych.

Kolejnym ważnym działaniem, które miało miejsce na przełomie września i października była Kampania EFSA (Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności) „**Wybieraj bezpieczną żywność**”. Celem kampanii było zachęcanie Europejczyków do podejmowania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych poprzez podnoszenie świadomości na temat nauki, która stoi za naszą żywnością i gwarantuje jej bezpieczeństwo. We wrześniu zorganizowano szkolenie dla przedstawicieli i zarządu powiatowego PCK dotyczące Kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”. Umieszczano także wiele materiałów edukacyjnych dostępnych w ramach kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność w mediach społecznościowych Powiatowej Stacji.

W październiku z okazji **Światowego Dnia Mycia Rąk** przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla grup przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych, gdzie edukacją objęto około ok. 265 dzieci z 3 placówek oświatowych. Zajęcia dotyczyły higieny/nauki mycia rąk oraz poruszały zagadnienia: *Dlaczego warto myć ręce?, Jakie choroby przenoszone są przez brudne ręce, Sytuacji, kiedy należy myć Ręce? Jak zmniejszyć ryzyko zachorowania? Jak uchronić się przed chorobami?* W ramach akcji uczniowie otrzymali kolorowanki „*Myję ręce, bo wiem więcej*” oraz instrukcje prawidłowego mycia rąk.

Źródło: Facebook Przedszkola Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim

Zajęcia edukacyjne dla dzieci przedszkolnych – Przedszkole Miejskie w Nowym Mieście Lubawskim

W ramach **Światowego Dnia Rzucania Palenia** wraz ze Starostwem Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim, które było głównym organizatorem konkursu i fundatorem nagród zorganizowano Powiatowy konkurs plastyczny pt. "Rzuć palenie - bo nikotyna to nałogu przyczyna" skierowany do uczniów klas I-III i klas IV-VI. Głównym celem konkursu było: Propagowanie zdrowego stylu życia i rzucania palenia papierosów. W konkursie wzięło udział 44 uczniów.

Wnioski

Działania prozdrowotne o tematyce wynikającej z bieżących zagrożeń epidemiologicznych budzą duże zainteresowanie wśród społeczeństwa. Należy w dalszym ciągu prowadzić edukację prozdrowotną społeczeństwa powiatu nowomiejskiego w zakresie kształtowania właściwych nawyków promujących zdrowie, a w szczególności prowadzić działania mające na celu poniesienie wiedzy społeczeństwa dotyczącej edukacji żywieniowej, profilaktyki palenia tytoniu, profilaktyki wad postawy oraz profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zakażeń wirusem SARS-CoV2.